500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2369.

PAZAR
13
OCAK 1980

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

MARKSÇI-LENİNCİ
FELSEFENİN TEMELLERİ II
TARİHSEL MADDECİLİK
Büyük boy 125 lira
KONUK YAYINLARI
TEMEL DAĞITIM
HİMAYEİ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA 1 ÇAĞALOĞLU İST.
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL
Tel 27 22 62

Demirel Ecevit görüşmesinde Anayasa değişikliği ele alındı

Haber Merkezi — Komutanların muhtırasında yer alan işbirliği konusunu görüşmek üzere dün biraraya gelen AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 3 saat süren bir ikili görüşme yaptılar. Görüşmeden sonra Demirel, **«Önemli konularda işbirliği yapılması yolunda anlaşma sağladıklarını»** söyledi. Ecevit ise, **«İktidar ile muhalefet arasında gerginliği artırıcı muhalefetten kaçınacaklarını»** söyledi.

Demirel, Anayasa'nın 123 ve 136'ncı maddelerinin değiştirilerek Olağanüstü Durum ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası'nın çıkarılması konularının ele alındığını söyledi. AP Genel Başkanı, DGM'ler konusunda Ecevit'le **«şimdilik»** bir anlaşmanın sağlanamadığını da ekledi.

Öte yandan, Demirel-Ecevit görüşmesi öncesinde AP ve CHP yöneticilerinin baskı yasalarından sonra Anayasa değişikliğinin meclisler de ele alınması konusunda görüşmelerde bulundukları öğrenildi. Bazı anlaşmazlık konularına karşın bu görüş melerde ortak bir değişiklik taslağının sağlanmasının söz konusu olduğu belirtildi.

ECEVİT - DEMİREL GÖRÜŞMESİ

Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün saat 11.00'de CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Millet Meclisi'ndeki çalışma odasına geldi. Demirel görüşme talebinin kendisinden geldiğini söyledi ve çıkışta geniş açıklama yapacaklarını belirtti.

Üç saat süren bir görüşme yapan Demirel ve Ecevit uzun birer açıklama yaptılar.

● Haberi 4. Sayfada

İzmir'de ilerici liselilerin yürüyüşü yapıldı

İzmir, (Politika) — İlerici liseliler tarafından düzenlenen **«Liseliler ne istiyor?»** yürüyüş ve mitinginde İLD'nin açılması silahlanmaya ayrılan paranın eğitime ayrılması, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanması, faşist disiplin yönetmeliklerinin kaldırılması, öğrenci ve öğretmen kıyımının son bulması istendi. Dün saat 14.00'te Konak alanından başlayan yürüyüşe yaklaşık 2 bin liseli katıldı. Gençler yol boyunca yaptıkları konuşmalarda liselilerin mücadelesinin faşist tırmanışa karşı anti-demokratik uygulamalara karşı çağ dışı, irkçı, gerici ders kitaplarına karşı ve üniversite kapılarında yarım milyona yakın gencin beklememesi için verildiğini belirttiler. Cumhuriyet alanında yapılan mitingle son bulan yürüyüşte **«Öğretmen - öğrenci - veli ortak cephede», «İLD kapatılamaz», «İLD savaş alanlarında, İLD okullarda, sınıflarda», «Üniversiteye girişte fırsat eşitliği», «Halktan yana ulusal demokratik eğitim», «Bağımsız Türkiye», «Faşizme geçit yok», «Afgan halkının yanındayız», «Kahrolsun ABD emperyalizmi», «Yaşasın Merkez Ticaret direnişimiz», «Yaşasın İzmir Kız Lisesi direnişimiz»** sloganları atıldı.

Celalettin Kesim'in cenazesi Yeşilköy'de bekleyenlere teslim edilmedi

İstanbul (Politika) — Almanya'da faşist katiller tarafından öldürülen Celalettin Kesim'in dün yurda getirilen cenazesi İstanbul'da bekleyenlere teslim edilmeyerek Ankara'ya gönderildi. Cenaze F. Almanya'dan İstanbul'a gönderilmesine rağmen, İstanbul Hava Limanı'nda görevli yetkililer, bekleyenlere «olayda siyasi yön

(Dev. Sa. 7, Sü. 2'de)

Federal Almanya DPA Ajansı açıkladı

ABD Türkiye'ye atom füzeleri yerleştirecek

Haber Merkezi — Federal Alman DPA Ajansı ABD'nin Türkiye ile imzaladığı yeni anlaşma sonucu «ölüm füzeleri» olarak tanımlanan Pershing-2 ve Cruise füzeleri ile güçlendirilmiş nükleer silahları Türkiye'deki üslere yerleştireceğini açıkladı. Ajansın yorumunda, yeni anlaşma ile ABD'nin 26 üssü yeniden kullanma olanağına kavuştuğu belirtildi ve anlaşmanın NATO'nun Güneydoğu kanadında ortaya çıkan çatlağı kapattığı ifade edildi. Öte yandan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz ve TEP Genel Sekreteri Şaban Ormanlar yeni ABD anlaşmasına karşı çıktılar. Kaçmaz, anlaşmanın derhal iptal edilmesini istedi.

DPA'NIN HABERİ

Federal Alman DPA Ajansı'nın Türkiye - ABD üs anlaşması konusunda ANKA Ajansı şu haberi verdi:

«Sovyet müdahalesinin ardından, şaşılacak bir hızla sonuçlandırılan yeni Türk - ABD savunma İşbirliği Anlaşması, bir ara NATO'nun Güneydoğu kanadını çöküntü tehlikesiyle karşı karşıya bırakan uzun bunalımı sona erdirmiş bulunmaktadır.

Bunalım, 1974 yılında Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesi ile ortaya çıkmış ve Yunanistan'a sempati duyan ABD Kongresi, hükümeti, Türkiye'ye

(Dev. Sa. 7, Sü. 4'de)

- Anlaşma ile ABD, Türkiye'de 26 üssü yeniden kullanabilme olanağı sağladı
- Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, yeni ABD anlaşmasının halka açıklanması ve iptal edilmesi gerektiğini söyledi

MADEN-İŞ ÜYELERİ CİBALİ İŞÇİLERİNE YEMEK GÖTÜRDÜ

Cevizli Sigara ve Ambalaj Fabrikaları'nda güvenlik kuvvetleri fabrikaların içine girdiği sırada Cibali Fabrikası da askerlerle kuşatılmış halde bulunuyordu. İşverenin saat 12.00'ye kadar işbaşı yapılmasını istediği, aksi halde güvenlik kuvvetlerini içeriye çağıracağını açıklamasına rağmen işçiler bu işyerinde de işbaşı yapmadılar. Bu arada öğle saatlerinde Perfektüp Fabrikası'ndan Maden-İş üyesi kalabalık bir işçi grubu Cibali Fabrikası'nın direnen işçilerine öğle yemeği getirerek dayanışmalarını dile getirdiler.

Askerler, Tekel direnişini bastı

- CEVİZLİ TEKEL AMBALAJ VE SİGARA FABRİKALARINDA 100 DOLAYINDA İLERİCİ İŞÇİ İŞTEN ÇIKARILDI
- ASKERLER MAKİNA BAŞINDA BEKLERKEN, İŞÇİLER ÇALIŞMADI VE DİRENİŞİ SÜRDÜRDÜ

İstanbul (Politika) — Tekel Bakanı'nın Cuma günü İstanbul'a gelmesiyle birlikte direnişteki Tekel işçileri üzerinde süren baskılar olağanüstü boyutlara ulaştı. İki gündür fabrikaların etrafına yerleştirilen binlerce asker, dün Cevizli Ambalaj ve Sigara Fabrikaları'na girdi. Fabrikalara giren askerler işyerlerinin en küçük birimlerine kadar yayılarak makinaların başında nöbet tutmaya başladılar. Bu arada öğle saatlerinde ambalaj ve sigara fabrikalarından 100 dolayında ilerici işçinin işlerine son verildiği açıklandı. İşlerine son verilen işçiler, güvenlik kuvvetleri tarafından dışarıya çıkarıldılar. Bu arada arkadaşlarının gözaltına alındığını zannederek protesto sesleri yükselten işçileri güvenlik kuvvetleri

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

Maden-İş 2'nci Bölge Temsilcileri CHP sol kanat parlamenterlere dayanışma telgrafı çekti

Ankara (Politika) — Maden - İş İkinci Bölge Temsilciliği'ne bağlı tüm işyerlerinden temsilci ve baştemsilciler dün bir basın toplantısı düzenleyerek parlamentoda baskı yasalarının çıkmasına karşı mücadele veren CHP'li parlamenterleri desteklediklerini bildirdiler.

Temsilciler ayrıca sol kanat parlamenterlere bir telgraf çektiler.

Maden - İş İkinci Bölge temsilcileri ayrıca sıkıyöne-

(Dev. Sa. 7, Sü. 8'de)

Barolar Birliği baskı yasalarına karşı çıktı

Ankara (Politika) — Barolar Birliği 13'ncü Genel Kurulu, önceki gece Yönetim Kurulu seçimlerinin yapılmasıyla sona erdi. Genel Kurul sonrasında Barolar Birliği adına bir açıklama yapılarak düşünce özgürlüğü ve siyasal yaşamı sınırlama sonucu doğuracak olduğu bildirilen yeni yasaların çı-

(Dev. Sa. 7, Sü. 5'de)

Aster-İş'le dayanışma forumu yapıldı

İstanbul, (Politika) — DİSK'e bağlı Aster-İş Sendikası Bölge Temsilciliğinin Kocaeli Valiliği tarafından yasa dışı bir uygulamayla kapatılmasına DİSK ve Türk-İş'e bağlı sendikalar ve demokratik örgütlerden yoğun tepkiler geliyor. Önceki gün Aster-İş Sendikası'nın Gölcük'te düzenlediği foruma katılan sendika ve demokratik örgüt temsilcileri Aster-İş Sendikası'nın ka

(Dev. Sa. 7, Sü. 4'de)

"Üçlü Çağrı" işçi semtlerinde yankılanıyor

- GÜNGÖREN'de: «Demokrasi güçlerini gerici Demirel iktidarına karşı eylem ve cephe birliğini örmeye çağırıyoruz.»
- ZEYTİNBURNU'nda: «Parlamento dışı güçlerin politik ve sendikal platformda atacakları olumlu adımları destekleyeceğiz.»
- BAKIRKÖY'de: «Ülkemizde gerici-faşist güçlerin oyununu bozacak güçler vardır.»
- GAZİOSMANPAŞA'da «Tüm demokrasi güçlerinin yığınsal çıkışları gelişmekte olan devrimci sürece kan verecektir.»
- ÜSKÜDAR: «Tehlikeyi görebilmek, eylem ve cephe birliğini sağlamak en yapıcı sorundur.»
- SARIYER'de: «Devrimci güçler ayrılık noktalarını bir kenara bırakarak ortak noktalarda, programlı, ilkeli birlikler, demokrasi ağları oluşturmalıdırlar.»
- BEYKOZ'da: «İşçi sınıfının savaş yolunu yol bellemiş ilericiler, yurtseverler olarak hak ve özgürlüklerimizi çiğnetmeyeceğiz.»
- ÇATALCA'da: «Bugüne kadar işçi sınıfının verdiği her türlü direniş, grev ve gösterilerinde yanında olduk ve bundan sonra da olacağız.»
- BEŞİKTAŞ'ta: «CHP'li parlamenterlerin, sesini kısmaya yeltenen CHP sağ kanat yöneticilerinden tüm CHP'liler hesap sormalıdır.»

Haber Merkezi — TSİP, Birlik Dayanışma ve Devrimci Demokratlar tarafından yapılan ortak çağrı işçi semtlerinde de geniş yankı uyandırdı. İstanbul'da işçilerin yoğun bulunduğu, Zeytinburnu, Gaziosmanpaşa, Güngören, Bakırköy, Sarıyer, Beykoz, Çatalca, Üsküdar ve Beşiktaş ilçelerindeki ilerici ve emekçilerin ortaklaşa yaptıkları açıklamalarda artan faşist tehlikeye dikkat çekildi ve faşist tehlikeyi önlemenin eylem birliğinin yaşama geçirilmesi ile yığın çıkışlarının örgütlenmesinden geçtiği belirtildi.

İşçi semtlerinde yapılan açıklamalarda, Orta Doğu'daki gelişmeler, komutanların muhtıraları, baskı yasaları, DGM'ler ve dayatılan CHP-AP koalisyonuna dikkat çekilerek, faşist diktatörlüğe giden yolda girişimlerin yoğunlaştığı vurgulandı. Fa-

(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

8 sendika daha "üçlü çağrı"yı destekledi

- DİSK'e bağlı Devrimci Toprak-İş, Yeni Haber-İş, Petkim-İş, Baysen, Dev Maden-Sen ve TİS ile Bağımsız Yeni Ges-İş ve Tüm Has-İş ortak bir açıklama yaptı

Ankara (Politika) — Ankara'da DİSK'e bağlı altı, bağımsız iki sendika ortak bir açıklama yaparak, demokrasi güçlerinin eylem ve güç birliğinin sağlanmasına ilişkin TSİP, Birlik - Dayanışma ve Devrimci Demokratlar tarafından yapılan «Üçlü Çağrı»yı desteklediklerini bildirdiler. Sendika

(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

UPI muhabirleri, "Afganistan'la ilgili haberler yalandır" diyor

- Birleşmiş Milletler'de Hindistan Delegesi Sovyetler Birliği'nden yana tavır aldı
- NATO üyesi Norveç Sovyet sınırına askeri yığınak yapıyor

Haber Merkezi — Afganistan Devlet Başkanı Babrak Karmal'ın basın toplantısına katılan muhabirlerin bazıları, Batılı haber ajanslarının Arganistan'dan verdiği haberlerin tersine ülkede durumun normal olduğunu bildiriyorlar ve Afgan ordusunun silahlarına Sovyet birliklerince elkonduğu iddialarını yalanlıyorlar.

Öte yandan Afgan devrimini destekleyen güçlerle emperyalist ve gerici güçler arasındaki savaşım sürüyor. ABD ve Çin'in girişimleriyle «Afganistan sorunu»nu görüşmek üzere toplanan BM Genel Kurulu'nda konuşan Hindistan temsilcisi, Sovyetler Birliği'nin ve Afganistan'ın konumunu tamamen

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

Bağımsız sendikalar da Afgan devriminin yanında yer alıyor

- İplik-İş, Birleşik Maden-İş, Birleşik Besin-İş Sendikaları ile Emekçi Kadınlar Birliği tarafından yapılan ortak açıklamada Türkiye demokrasi güçlerinin Afganistan halkı ve Sovyetler Birliği'nin enternasyonalist dayanışmasının yanında olduğu kaydediliyor

Haber Merkezi — Bağımsız sendikalar da Afganistan devriminin ve Sovyetler Birliği'nin Afgan halkına enternasyonalist dayanışmasının yanında olduklarını açıkladılar. İplik-İş, Birleşik Maden-İş, Birleşik Besin-İş Sendikaları ile Emekçi Kadınlar Birliği tarafından yapılan ortak açıklamada, emperyalizmin, Afgan devriminin yeni bir aşamaya

(Dev. Sa. 7, Sü. 7'de)

Fransız KP Genel Sekreteri Marchais, Afganistan'a Sovyet yardımını haklı buldu

● Haberi 3. sayfada

MHP'nin isteği oldu; Askeri Savcı Erdok görevinden alındı

- MHP'li Eyüboğlu hedef göstermişti

Ankara (ANKA) — Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nda görevli savcılardan Deniz Hakim Yüzbaşı Saydam Erdok bu görevinden alınarak Çanakkale Boğaz Komutanlığı Adli Müşavirliği'ne atandı. Erdok'la ilgili karar dünkü Resmi Gazete'de yayınlandı.

Görevinden alınan Saydam Erdok cinayetlere adı karışan Veli Can Oduncu ve diğer bazı komandolar için hazırladığı iddianamede, silahlı sağ eylemcilerin bu katliamlarının «çarpık kapitalist düzende çıkarı bulunan güçlerce sahnelendiğini» açıklamıştı.

Öte yandan MHP Yozgat Milletvekili Ali Fuat Eyüpoğlu da geçtiğimiz Çarşamba günü Millet Meclisi'nde muhtıra ile ilgili olarak gündem dışı bir konuşma yaparak şöyle dedi:

«Bugünkü mektuba bir ölçüde sebebiyet veren anarşinin devamıdır. Anarşinin devamı içerisinde de ordu-

(Dev. Sa. 7, Sü. 7'de)

Iskenderun'da polis işçi semtlerini bastı; 126 kişi gözaltında

- İşçi semtlerinde sokağa çıkma yasağı kondu

Haber Merkezi — İskenderun'da önceki akşam bir karakolun taranarak üç polisin öldürülmesi üzerine jandarma ve polis işçi semtlerine yıldırım baskınlar düzenleyerek 126 kişiyi gözaltına aldı. Esentepe, Yıldırımtepe, Gültepe, Kocatepe ve Barıştepe gibi işçi-emekçilerin oturduğu gecekondu mahallerinde dün sabahtan itibaren sokağa çıkma yasağı kondu.

İSKENDERUN'DA DURUM GERGİN

İskenderun'da önceki akşam Şehit Haydar Polis Karakolu'nun bilinmeyen kişilerce taranarak üç polisin öldürülmesi üzerine işçi semtlerinde polis baskısının arttığı, havanın gerginleştiği bildiriliyor. İskenderun'da olup bitenlerle ilgili olarak İSTA muhabiri şu bilgileri aktardı:

11.1.1980 günü saat 13.00'te oku

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

Birlik

Dr. Sedat ÖZKOL

Somut bir örnek olarak Koç Holding'i ele alacak olursak, gerek elektrikli araçların gerekse otomotiv sanayi ürünlerinin ve yedek parçalarının pazarlaması için Koç Holding'in Simko Ticaret ve Sanayi A.Ş., Simtel Ticaret ve Sanayii A.Ş., Bursa Oto A.Ş., Ege Oto A.Ş., Egemak Ege Makina ve Ticaret A.Ş., Günotu Güney Otomobil Ticaret A.Ş., İstanbul Oto A.Ş., Opar Otomotiv Parçaları A.Ş., Motor Ticaret A.Ş., Ormak Orta Anadolu Makina ve Ticaret A.Ş., Otokoç Ticaret A.Ş., Oto-Yol Pazarlama A.Ş., Ottar Oto ve Tarım Araçları Ticaret A.Ş., Royal Lastikleri Tevzii A.Ş., Setur Oto A.Ş., Standart Belde Ticaret ve Sanayi A.Ş., Tofaş Oto Ticaret A.Ş., Tormak Toros Makina ve Ticaret A.Ş. gibi «çağdışı» pazarlama kuruluşlarına sahip olduğunu görüyoruz.

Öte yandan Koç Holding'e bağlı Ak-Yak Ticaret A.Ş. Ankara yöresinde akaryakıt ve brülör pazarlaması yapmakta, Beko Ticaret A.Ş. ise Türk General Elektrik, Kavel, Türk Demir Döküm, Arçelik, Bekoteknik, Mesan ve İleri Elektrik Şirketleri mamullerinin bir kısmının ya da tamamının Türkiye genel pazarlamasını ile «iştigal» etmekte, ayrıca American International General Electric firmasının temsilcisi ve İngiliz Pitney-Bowes, Gestetner ve Adrema adres basma makinalarının Türkiye dağıtıcısı olarak faaliyet göstermektedir. Beka Ticaret A.V., ayrıca İstanbul, İzmir ve Adana'da 10.000'in üzerinde perakende satış mağazasına doğrudan dağıtım yapmakta, 67 ilde 6.000'den fazla bayii, İstanbul'da bir büyük perakende ve teşhir mağazası, İzmir ve Adana'da şubeleri bulunmaktadır.

Koç Holding'e bağlı diğer «pazarlama» şirketleri şöyle sıralanabilir: Bilal Bilgi Araçlar Ticaret A.Ş., Bursagaz Ticaret A.Ş., Bürokar Ticaret A.Ş., Düzey Tüketim Malları Pazarlama A.Ş., Koç Burroughs Ticaret Mesan A.Ş., Otosan A.Ş., Otoyol Sanayi A.Ş., Simtel Ticaret ve Sanayi A.Ş., Tat Konserve A.Ş., Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş. ve Türkay A.Ş., gibi kuruluşlardan oluşuyor. 1980 yılı faaliyet raporuna göre Koç Yatırım ve Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş.'nin sermayesi 400 milyon TL.'na ulaşıyor. Kuruluş, «görünürdeki» pazarlama işlemleri sonunda, 1975 yılında net olarak 104 milyon TL., 1976 yılında 116 milyon TL., 1977 yılında 125 milyon TL. ve 1978 yılında ise 151 milyon TL. kâr etmiş bulunuyor.

Öte yandan kuruluşun yönetim kurulunda eski Başbakanlardan Suat Hayri Ürgüplü, Prof. Dr. Haluk Cilov, Türk Sanayi ve İş Adamları Derneği Genel Sekreteri Güngör Uras ve doğaldır ki Vehbi Koç gibi fevkalade «mümtaz» kişiler yeralıyorlar.

Görüldüğü gibi, Koç Holding uluslararası tekellerle içiçe, kucak kucağa «işbirliği» içinde bulunan, Türkiye'nin her yanına satış kurumları, bayileri, pazarlama teşkilatları, aracıları ile kanemen bir ahtapot gibi uzanmış «çağdaş» bir bezirgan ve dolayısıyla da tekelciliğin asalaklığını, karaborsacılığı, aracılığı, tefeciliği, kurumsallaştırmış işbirlikçi bir tekeldir ve «gücü»nü de üretim değil, «aracılık», karaborsacılık, tefecilik işlemleri sağlamaktadır. Böyle bir kuruluş içinde «fiyatlarla ücretlerin dondurulması» temelde ücretlerin dondurulması, ama fiyatların tekelci kapitalizm koşullarında yine işbirlikçi tekeller tarafından belirlenmesi, karaborsa kârlarının, vurgunculuğun ve tefeciliğin sonuna kadar sürdürülmesi demektir. Doğaldır ki günümüz koşullarında, üretimi ikinci, hatta üçüncü plana atan böyle asalak bir yapı, varlığını, br süre için de olsa, faşizmle, tekelci kaptalizmin kanlı diktası ile sürdürebilir ancak.

İşte Vehbi Koç'un muhtırasının ekonomik içeriği böylesine açık, böylesine «cesur» ve böylesine anlamlıdır. Diğer bir deyişle, tüm işbirlikçi tekeller gibi Koç da «alavere dalavere Kürt Mehmet nöbete» türküsünü bir kere daha çalmak istiyor. Ama tıpkı emperyalizm gibi, tıpkı tekelci kapitalizm gibi Koç'un bu «türküsü» de ömrünü tamamlamamıştır günümüzde ve giderek «düdüğü, parayı verenler» değil, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar çalmaktadır Türkiye'de de.

"Gerçek" muhtıranın ekonomik içeriği (2)

EMEKÇİLERİN FORUMU

Türk-İş'in istemleri

S. Barış ŞEN

Geçtiğimiz günlerde Türk-İş Genel Başkanı ve İcra Kurulu üyeleri Başbakan ile görüşerek Türk-İş'in 10 istemini yansıtan bir rapor sundu. (8.12.1979, Milliyet) Türk-İş'in istemleri arasında Başbakanlığın 1979/35 nolu dayanışma ödentisine ilişkin genelgesinin geçersiz kılınması (iptali) ile bakanlarla sendikacıların toplantı yapması da yer alıyor. Türk-İş bu genelgenin kaldırılmasını istemekle neyi amaçlıyor acaba?

Başbakanlık Genelgesi:

Sendika üyesi olmayan işçinin toplu iş sözleşmesinden yararlanabilmesi sorunu çalışma yaşamında geniş boyutlara ulaşan tartışmalara neden olmuş ve bu sorun Yargıtay Hukuk Bölümü İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nun 21.1.1979 gün ve E. 1978/6, K. 1979/1 sayılı kararıyla çözümlenmiştir. Söz konusu kararda **«toplu iş sözleşmesinde taraf işçi teşekkülünün mensubu olmayıp, o sözleşmenin uygulandığı işyerlerinde çalışan işçilerin yararlanabilmesi için 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasası'nın 7/3. maddesi uyarınca dayanışma aldatı ödemeleri yeterli olup, ayrıca 274 sayılı yasanın 21/1 maddesi gereğince ilgili teşekkülün yazılı muvafakatının aranmasına yer olmadığı»** belirtilmiştir. Ancak bu kararın kamu kuruluşlarında değişik biçimde yorumlanması ve ayrı uygulamalara neden olması karşısında, Başbakanlığın yukarıda değinilen 4.9.1979 gün ve 333-06744 sayılı genelgesiyle konuya açıklık getirilmek istenmiştir.

Genelge uyarınca, sendika üyesi olmayan işçinin dayanışma ödentisi ödeyerek toplu iş sözleşmesinden yararlanmak istediğini işverene bildirmesi yeterli olup, ayrıca yan (taraf) sendika ile herhangi bir görüşme ya da anlaşmaya gerek yoktur. Böylece sendikalararası yersiz çekişmeler önlenmiş olacaktır.

Bunun yanında sendika üyesi olmayan işçiler de toplu iş sözleşmesinden yürürlük tarihinden başlayarak yararlanacaklardır. Genel kurul kararında bu konuda bir açıklık olmadığı için, kimi işyerlerinde sendika üyesi olmayan işçiler dayanışma ödentisi vermeye başladığı tarihten sonra sözleşmeden yararlandırılmak istenilmiştir. Bunun için de öncelikle toplu iş sözleşmesinin bağıtlanmış olması gerekmektedir. Oysa bir sendikanın 275 sayılı yasa uyarınca gerekli işlem sürecini (prosedürü) tamamlayarak yetki alması ve toplu iş sözleşmesi bağıtlaması uzun bir süreyi kapsamaktadır. Yetki alınmasıyla sözleşmenin imzalanması tarihi arasındaki geçen sürede, işçilerin ekonomik ve sosyal zarara uğramaması için sözleşmelerin yürürlük tarihi ya bir önceki sözleşmenin sona erdiği tarih ya da imza tarihinden önceki (genellikle de yetkinin kesinleştiği) bir tarih olmaktadır. Bu durumda, sendika üyesi olmayan işçi dayanışma ödentisi ödemeye başladığı günden sonra sözleşmeden yararlandırılacak olursa, imza tarihiyle yürürlük tarihi arasındaki dönemde sözleşmeden yararlanamayacaklardır. Böyle bir uygulama da işçiyi toplusözleşmeye yan olan sendikaya üye olma zorunda bırakacak ve Anayasa ile güvence altına alınan sendikaya üye olma ya da olmama özgürlüğü zedelenecektir. İşte Başbakanlık Genelgesi bu sakıncayı gidermiş, dayanışma ödentisi ödemek koşuluyla sözleşmeden yürürlük tarihinden başlayarak yararlandırılması gerektiğini belirtmiştir.

Öte yandan sendika tüzüğünde ya da «işçinin yazılı rızasına bağlı olarak toplu iş sözleşmelerinde yer alan hükümlere göre» ilk ay zam farkları sendika üyesi işçilerden kesiliyor ise, dayanışma ödentisi karşılığında sözleşmeden yararlanan işçilerden de kesilecektir. Sendika tüzüğü sadece üye işçileri bağlayacağından, sendika üyesi işçilerden ilk ay zam farklarının kesileceği hakkındaki bir hüküm gerekçe gösterilerek, dayanışma ödentisi yoluyla sözleşmeden yararlanan işçilerden de ilk ay zam farkları kesilemez. Eğer sözleşmede aynı amaca yönelik bir hüküm var ise, bunun da işçinin yazılı olutuna bağlı olarak düzenlenmiş olması gerekmektedir. Bu koşulu yerine getirilmeksizin taraflarca kendiliğinden sözleşmeye konulan bir hükme dayanılarak ne üye işçilerden ne de sözleşmeden yararlanan diğer işçilerden ilk ay zam farkları kesilemeyecektir. Böylece sendikaların yasal dayanaktan yoksun ya da işçinin oluru olmadan ücret kesintisi yapmaları önlenmiş olacaktır.

Genelgedeki bir başka önemli konu da, toplu iş sözleşmesi ile kabul edilmesi koşuluyla sadece sözleşmeye yan olan sendikaya temsilcilik odası ayrılabileceği, bunun dışında diğer sendikalara böyle bir olanak tanınmayacağıdır. Bu hükümle de idarenin yansızlığı korunacak, diğer sendikalara tek taraflı olarak örgütlenme ortamı hazırlanmayacaktır.

Türk-İş Neden Karşı Çıkıyor:

Açıklandığı gibi, Başbakanlık Genelgesi birçok sorunları açıklığa kavuşturmuş, KİT'lerdeki işveren-sendika ilişkilerine belirli ilkeler getirmiştir Genelgenin amacının kamu kuruluşlarında belirli sendikaların desteklendiği, biçimindeki söylentiyi önlemek olduğu söylenebilir. Buna karşın, Türk-İş yönetimi neden bu genelgenin geçersiz sayılmasını dilemektedir?

KİT'lerde çoğunlukla Türk-İş'e bağlı sendikaların örgütlendiği bilinen bir gerçek. Ancak sınıf ve kitle sendikacılığının gelişmeye başlamasıyla birlikte Türk-İş tabanını oluşturan işçilerin DİSK'e bağlı sendikalara kaymaya başladığı da yadsınamaz. Türk-İş bugünkü konumunu korumak için CHP ağırlıklı hükümetle toplumsal anlaşma imzalamış, bir sonuç alamayınca da bu anlaşmaya uymak için kimi koşullar ileri sürmüş ve askıya almıştır. Türk-İş bu kez de kamu kuruluşlarında DİSK'in örgütlenmesini engellemek ve kendi yapısını koruyabilmek için Başbakanlık Genelgesinin kaldırılmasını istemektedir. Sendika üyesi olmayan işçilerin sözleşmeden yararlanması için protokol ya da benzeri görüşmelerle zaman yitirilecek, sonuçta Genel Kurul kararı uygulanırken de Türk-İş uzlaşmacı demagojisini yürütecek, kendi tanıtımını yapacaktır. Sendika üyesi olmayan işçileri, dayanışma ödentisi vermeye başladığı tarihten sonra sözleşmeden yararlandıracak, böylece bu işçileri üye olmaya zorlayacaktır. Bu konuda yargı organına dava açılabileceği düşünülebilirse de, birçok işçi üye olmayı yeğleyecektir Sendika üyesi olmayan işçilerden ilk ay zam farklarını alabilmesi için sözleşme hükmünün işçinin yazılı oluruyla düzenlenmesi gerektiği koşulu, Türk-İş'i önemli bir gelirden yoksun kılacaktır. Çünkü işçilerden yazılı olur istenmesi halinde birçok işçi buna karşı çıkacaktır. Tüzük hükümleri sendika üyesi olmayan işçilere işletilemeyeceğine göre bu işçilerden ilk ay zam farkları kesilemeyecektir TÜSİAD'ın, MESS'in, TİSK'in önerilerini program olarak kabul eden 3. MC hükümeti kamu kuruluşlarında da hızla kadrolaşmaktadır. Kuşkusuz bu yönetici kadrolar sınıf yapılarının gereği, toplu iş sözleşmelerinde yan olarak DİSK'e bağlı sendikalar yerine Türk-İş üyesi sendikaları seçmek isteyeceklerdir. Bu nedenle sınıf ve kitle sendikalarının örgütlendiği işyerlerindeki örgütlenmeyi kırmak, sarı ve uzlaşmacı sendikaların çalışmalarını kolaylaştırmak için bu sendikalara temsilci odaları verilebilecektir. Bakanlarla yapılmak istenen toplantıda MESS'in, TİSK'in, Türk-İş'in bilinçli bir biçimde yürüttüğü «kamu

(Devamı 7. Sayfada)

Mensucat Santraldaki baskı

Mensucat Santral'da uzun zamandan bu yana devam eden faşist baskılar artık dayanılmaz bir hal aldı. Mensucat Santral emekçileri maocu ve MHP'li faşistlerin yaptığı baskı ve terör sonucu işlerine korku içinde gidip geliyorlar. Maocu faşistlerin ilerici, demokrat olan, kendilerinden olmayan herkese uyguladıkları baskı ve terör son haddini bulmuştur. Maocu faşistlerin bazıları (Halkın Kurtuluşu) Devrimci Sendikal Muhalefet (DSM) diye tutturmuş, işçilerin içinden DİSK'i isteyen, sınıf sendikası DİSK'tir diyen birisi çıktığında «seni öldürürüz, seni döveriz» gibi tehditlerle işçileri korkutmaya çalışmaktadırlar. Maocu faşistlerin bir kısmı ise (TİKKO) TÜRK - İŞ Sendikası'nın propagandasını yaparak, biz Türk - İş Sendikası'nın Zeytinburnu Şubesi'ni ele geçireceğiz ve hakkı mızı alacağız gibi propaganda yapmaktadırlar. Sözleşmeden önce şubeyi ele geçirmiş olan maocu faşistler toplusözleşme süresince olsun, daha sonra olsun işçi lehine hiçbir şey yapmamalarına rağmen Mensucat Santral işçilerini kandırma çalışmalarına devam etmektedirler. Şu anda Mensucat Santral emekçilerinin içindeki ilerici aydınların görevi Mensucat Santral'daki maocu ve MHP'li faşistlerin yüzlerini meydana çıkarmaktır. Ancak tüm demokratların, ilericilerin ve yurtseverlerin Mensucat Santral emekçilerine yardımcı olmalarını, bu işyerinde tanıdığı olanlara gerçekleri anlatmalarını, mücadele edebilmeleri için DİSK'te birleşmesinin, işçi için savaşım vermesinin gerekliliğini anlatmak her yurtseverin görevidir. Buna dayanarak Mensucat Santral ilerici emekçileri yardımlarını bekliyor.

Mensucat Santral'daki Maocu ve MHP'li faşistlere bir sözümüz var.

Şimdiye kadar servislere yaptığınız baskılar, fabrika içinde işçi arkadaşları yaralamalar, dövmeler ve tehditler sonucu ne kazandınız? Ne kazanacağınızı sanıyorsunuz?

Adı bizde saklı bir
Mensucat Santral işçisi

Birlik içinde 1980 yılına selam

İlericiler, yurtseverler, sosyalistler, demokratlar; İşbirlikçi tekelci burjuvazi demokratik hak ve özgürlüklerin bir kolunu budamakla kalmayıp hergün bir sosyalisti, bir ilericiyi, bir yurtseveri, bir demokratı eli kanlı faşist çetelere hunharca kat lettirmekte.

Yeni işbaşına gelen 3. MC. Anayasa'da yeralan düşünce ve basın özgürlüğünü kısıtlayan yeni yeni antidemokratik yasaları gündeme getiriyor. Bununla da kalmayıp; hiçbir gerekçe göstermeden tüm demokratik kuruluşların kapılarına birbiri arkasından mühürlü kilit takıyorlar. Savaşımı durduracağını sanan faşistler hiç sanmasınlar ki bu savaşım duracak; tüm hayalleri kur saklarında kalacaktır. Barış demokrasi ve sosyalizm uğruna savaşımımız mutlaka erkine ulaşacaktır. Bu uğurda kollarını sıvayanlara selam!

Günümüz Türkiyesi'nde ABD emperyalizmine, NATO lara, nötron bombasına ve Avrupa'ya yerleştirilmek istenen yeni nükleer başlıklara AET'ye, işbirlikçi tekelci patronlara, feodal beylere ve her türlü gericiliğe karşı; Ulusal Demokratik Güçlerin Güç ve Eylem Birliği ağını oluşturup; ekmek, gül ve hürriyet günlerine giden yolda (U. D. C.) birleşmek! İşte bu örülen birleşik ağ tüm gericiliğe karşı verilen savaşımın ta kendisidir. Bu yıl 1979'dan daha güçlü, daha kararlı, yığınsal olmalıyız. Koşullarda bunu zorluyor. 1980 yılının tüm sosyalistlerin, yurtseverlerin, demokratların cephe ve eylem yılı olması dileğiyle dostlara dostça selam.

Selam yolumuz işçi sınıfının yolu diyenlere,

Selam, barış ve sosyalizm yolundaki savaşçılarımize,

Selam, U. D. C'de birliğini kuran demokratik güçlere.

Yusuf GEZER

Bir ekmek bir *Politika*

"UNUTMADIK UNUTMAYACAĞIZ,,

Tekeller-CIA-MHP işbirliğinin en kanlı, en iğrenç yöntemlerini sergileyen K.Maraş soykırımının üzerinden tam bir yıl geçti. Katmerleşen sınıf kinimiz, insan olduğunun bilincinde olan halkımızın öfkesi doruk noktasındayken soykırımını finanse eden tekeller, demokrasi güçlerinin olağanüstü tepkisinden korkup saldırıyorlar. Sonlarının pek geç olmadığını, oyunlarının, tertiplerinin bozulmakta olduğunu farkediyorlar. Yaşlısı, bebesi, genç kızı, delikanlısı, erkeği, kadını, çocuğu, anasının karnındaki bebesiyle 111 canın katillerinin yönlendiricileri utanmaksızın, demokrasi güçlerine dil uzatıyor, saldırıyorlar.

25.12.1979'da şöyle yazıyor tekellerin Tercüman'ının yazarı:

«TÖB-DER, K.Maraş bahanesiyle yurtta kızıl terör yarattı... Hükümet bu kızıl terörleri (...) önleyemiyorsa biraksın millete (faşist ülküdaşlarından söz ediyorlar), verin millete (...) bakın nasıl tükrüğe boğacaklar...»

CHP görünümlü hükümetleri döneminde de «Direnme Hakkı» diye az yırtınmadılar mı, ayaklandırma provalarını az mı denediler, faşist terörlerle binlerce emekçinin, aydının kanına girmediler mi, veee, % 100'e varan, en kesat dönemin sömürü kârlarını yüzde yüzbinlere varan artı-değer sömürü kârlarını korumak için emperyalizmden aldıkları buyruklarla MHP, ÜGD, TİT, ETKO gibi gizli ve açık faşist örgütleriyle güzel Maraş'ı kana boğmadılar mı...

Evet, ağızlarından kaçırdılar, kendi hükümetleri bile gittikçe artan sınıfsal direnci kırmağa yetmemektedir. Yeni Maraşlar aramaktadırlar. Adana'da, Antakya'da, Kayseri'de aynı hazırlıklar aynı kışkırtmalar içindedirler. Tüm yurta faşist terörü sürdürtmekteler, finanse etmektedirler. K.Maraş örneği yeni yeni soykırımların hazırlığı içinde oldukları, hiç kuşkusuz bilinen şeylerdir.

Soykırımın 1. yıldönümünde ummadıkları tepkilerle karşılaştılar. Sınıf kinimizin, nefretimizin sönmediğini, tepelerine inmek üzere yumruklarımızın hâlâ sıkılı olduğunu ve hiç bir zaman unutmayacağımızı gördüler.

Gördüler, baskılarının, terörlerinin, cinayetlerinin demokrasi güçlerini yıldırmadığını. Şimdi de gazetelerinden daha büyük kıyımlara, daha iğrenç faşist terörlere açık davetiye çıkarıyorlar.

Er-geç iyice öğrenecekler, halk tepkisinin, kitle gücünün ne demek olduğunu. Öğrenecekler birgün işçi sınıfının dev gücünü. Çok iyi anlayacaklar sınıf muhalefetinin ne demek olduğunu öğrenecekler birgün sıkılı yumruklarımızın, kabaran öfkemizin nasıl tepelerine balyoz gibi ineceğini ve elbetteki görecekler sınıf savaşımının ne demek olduğunu.

K.Maraş soykırımını unutmadık, unutmayacağız.

Naci TURAY
İŞÇİ-ÖĞRENCİ
İSTANBUL

yorum

OYA BAYDAR

Bir başka zaman bir başka yerde

YILLARDIR bir «köşe»den bakar dururuz dünyaya. Eni boyu bilemediniz 20-30 santimetre karelik bir köşeden... Oysa dünya ne kadar geniş, kavga ne kadar büyük. Yedi iklim dört bucakta, inançları uğruna, gelecek kuşaklara daha güzel bir dünya bırakmak uğruna, dünyadaki tüm çocukların tüm insanların mutluluğu uğruna vuruşan, dövüşen, ölen insanlar ne kadar çeşitli, ne kadar kalabalık, ne kadar büyük. Köşelere sığar mı bütün bunlar? Bırakalım dünyayı, benim halkımın, benim yiğidimin kavgası, yaşamı, sığar mı birkaç santimetrelik gazete köşelerine. Sığdırmaya çalıştık yıllardır, işimiz bu oldu. Elimizin erdiğince, aklımızın yettiğince yapmaya çalıştık bu işi. Doğrularımız oldu, yanlışlarımız oldu. Doğruların tümü işçi sınıfının biliminin, işçi sınıfımızın örgütlü gücünün, politik öncüsünün doğrularıdır. Yanlışların tümü ise sadece bu köşenin yazarını bağlar.

ŞİMDİ artık çıkmayan bir başka gazetede yıllar önce yazdıklarımızı aradan yedi sekiz yıl geçmeden neredeyse ilkokul çocukları bile öğrendi. O zaman okula yeni başlayanlar, şimdi savaşımın ortasındalar. O zamanlar önemli olanı, yazmaya değer olanı, yazıldığı için övgüler getiren konuları, şimdi Türkiye'de yeni kuşaklar çok daha iyi biliyor, bilmekle yetinmeyip savaşıyorlar o doğrular uğruna. Ve şimdi, bugün, 1980'in hemen başında, Türkiye işçi sınıfı artık, kendi adına köşelerden anlattıklarımızı beyaz kâğıt üzerinde kara satırlar olmaktan çıkarıp yaşama, kavgaya tarihe geçiriyor. Haydi açıkça söyleyelim: Türkiye işçi sınıfı, Türkiye emekçi halkları, gençliğiyle, kadınıyla, öğretmeni ile, aydınıyla Türkiye demokrasi güçleri, artık «köşe yazarları»nın köşelerine sığmayacak kadar büyüdüler. Onların kavgasını, onların yaşamını, onların umutlarını, savaşımlarını, onların bilimini anlatmak tek tek köşe yazarlarının çapını aşar oldu. İşçi sınıfının örgütlü gücünün sesi yetişti imdada. Yol gösterdi, yön gösterdi. Bize düşen bu sesi yaygınlaştırmaya çalışmak, bu sese kulak verip, bu sesi iletmek oldu.

GELECEK günler büyük olaylar, büyük kavgalar, büyük gelişmeler getirecek kuşkusuz. Bugünden belli. Kavga sesleri köylerden, şehirlerden; kavga sesleri dört bir yöreden geliyor. Ahmet, Mehmet, Ayşe, Fatma... Adın, ünvanın ne önemi var? Biz nasıl işçi sınıfının gözüyle bakıp onun sesini iletmeye çalıştıysak, bizden sonra da aynı şey yapılacaktır bu köşede.

KISACA, şimdilik bir «veda»dır bu köşeden sizlere yazmaya çalıştığımız. **«Söylecek sözü olan söylemeli»** diye başlamıştık ilk yazıya. Eh, az zaman olmadı birşeyler söylemeye çalıştığımız. İşçi sınıfının her zaman söyleyecek sözü, verilecek savaşı var. Demek ki köşeler her zaman dolacak...

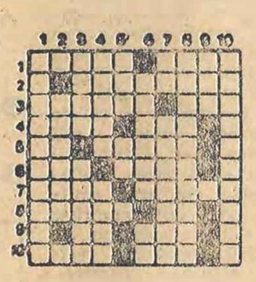
SAVAŞ her yerde, her alanda sürüyor. Nerede gerekliysek, hangi işin ucunu nerede tutabiliyorsak oradayız. Şimdi, kütüphanelerin tozlu raflarına, istatistik hesapların karmaşıklığına, şu kıvıl kıvıl ülkemizin sorunlarına gömülmeyi gerektiriyor işimiz. Bir çeşit asli mesleğe, araştırmacılığa dönüş gibi birşey. Yine işçi sınıfının bilimini, onun öncüsünün rehberliğini izleyerek kuşkusuz; yine onun yolunda...

HER «veda»da biraz hüzün, biraz burukluk olur. Ama biz biliriz ki her son bir başlangıçtır, ve her iş, işçi sınıfının savaşımıyla bağdaşıp kaynaştıkça, aynı derecede önemli ve anlamlıdır. Öyleyse bir başka zaman, bir başka yerde, ama hep aynı savaşımda buluşmak, işin ucunu bir başka köşeden tutmak üzere, şimdilik **«işçi sınıfına ısmarlayalım»** birbirimizi...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) «Can güvenliği» istemiyle direnişe geçen onbine yakın işçinin çalıştığı kurum — Antlaşma. 2) İnsana verilen adlardan biri. 3) Başıbozukluk — Rıza adlı Türk Sanat Müziği şarkıcısının soyadı. 4) Baharat türlerinden biri — Tersi soy. İnsanlığın belli başlı türlerinden herbiri. 5) Kalayın simgesi — Tersi, yemiş. 6) Tersi, İtalyan Radyo Televizyon Kurumu'nun kısa yazılışı — Tersi sarfedilen enerji. 7) Tersi bir ilimiz — «Temizle» anlamında bir emir. 8) Yemek yenilen kap — Kilometrenin kısa yazılışı. 9) Hayvan evi — Tersi İngilizcede «Yemek». 10) İçki cinslerinden biri — Tersi Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin kısa yazılışı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Elektronik tüplerin elektrik titreşimlerini genişletmekte kullanılan aygıt. 2) Tersi, sevilen, herkesin beklediği. 3) Bir erkek adı — Tersi, nazik. 4) Tersi, bir tatlı cinsi — Kanaat. 5) Hayvan ölüsü — Asker. 6) Mecazi anlamda kendisinden çok kötülük gelen kimse — Tersi; argoda «kumarda yol» anlamında bir emir. 7) İtalya'da bir nehir — Arkadaşlık etme. 8) Kıvranmak, sancılanmak (iki kelime). 9) Tersi, birinci. 10) Gözaltına alıp hapsetmek.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Dayanışmak. 2) Egemen — İri. 3) Malumat — Af. 4) ahcD — Tasma. 5) Kaz — Kay. 6) Oy — Kisbi. 7) Jelatin — At. 8) İmalat — Ons. 9) Erkmen — İi. 10) Ana — Maraz.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Demagoji. 2) Agah — Yemen. 3) Yelek — larA. 4) Amuda Kalk. 5) Nem — zitaM. 6) itaT — Sitem. 7) Ta — Bn — Na. 8) Mi — Ski. 9) Arama — Anla. 10) Kifayetsiz.

SBKP-Fransız KP görüşmeleri tamamlandı

Marchais, "Sovyetlerin Afganistan'a yardımı emperyalist saldırıyı önledi,,

● Ortak bildiride, NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni nükleer roketler yerleştirme kararlarının barışı tehdit edici ve tehlikeli bir adım olduğu belirtildi

Dış Haberler Servisi — SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Leonid Brejnev başkanlığındaki SBKP heyeti ile FKP Genel Sekreteri Marchais başkanlığındaki Fransız KP heyeti arasındaki görüşmeler Moskova'da tamamlandı. Fransız KP Genel Sekreteri Fransız ve Sovyet televizyonlarına verdiği demeçte, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a emperyalist saldırıyı önlemek için yardım yaptığını söyledi. Marchais, Sovyet yardımının Afgan Hükümeti'nin isteği üzerine yapıldığını belirtti ve ABD ve Çin'in uzun süredir Afganistan'a karşı komplo düzenlemekte olduğunu hatırlattı.

Moskova'da yapılan görüşmelerin sonuçlarından memnun olduğunu da belirten Fransız KP Genel Sekreteri Marchais, uluslararası konularda her iki tarafın görüşünün aynı olduğunu söyledi. Marchais, dünyadaki gelişmelerin demokrasi ve sosyalizm güçlerinin lehinde olduğunu da sözlerine ekledi.

SBKP - Fransız KP arasındaki görüşmelerle ilgili ortak bildiri de yayınlandı. Ortak bildiride, emperyalist güçlerin ve NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni nükleer roketler yerleştirme kararlarının barışı tehdit edici tehlikeli bir adım olduğu belirtildi. Ortak bildiride, SALT-2 anlaşmasının yürürlüğe girmesi ve yeni nükleer füzelerin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesinden vazgeçilmesi ve halkların içişlerine karışılmaması istendi.

Garillo Bulgaristan'ı ziyaret etti

Dış Haberler Servisi — İspanya Komünist Partisi Genel Sekreteri Santiago Carillo Bulgaristan'ı ziyaret etti. Ziyaret, Bulgaristan Komünist Partisi Birinci Sekreteri Todor Jivkov'un daveti üzerine yapıldı.

İki parti yöneticisi arasında yapılan görüşmelerde her iki partinin de şu aşamada önlerinde duran sorunlar konusunda bilgi alış verişinde bulunuldu.

İki lider, uluslararası durumu ve uluslararası komünist ve işçi hareketinin sorunlarını da değerlendirdi. Görüşmelerde, nükleer silahların artırılmasından duyulan kaygı dile getirildi ve nükleer silahların ve uluslararası gerginliğin azaltılması ve tam silahsızlanmaya geçilmesi istendi.

ABD'de gıda maddeleri fiyatları yüzde 12,5 artı

Dış Haberler Servisi — ABD Çalışma Bakanlığı yayınladığı bildiride, ülkede gıda ve temel tüketim maddelerinin fiyatlarının 1979 yılı içersinde yüzde 12,5 oranında arttığını açıkladı.

Fiyatlardaki bu artışın son 5 yılda görülen en büyük artış olduğunu da belirten ABD Çalışma Bakanlığı, 1980 yılı içersinde bu oranın yüzde 20'yi bulmasının beklendiğini de kaydetti.

SSCB sendikaları olanaklarını çocuklara sundu

Sovyetler Birliği Merkez Sendikalar Birliği kış yarıyıl tatili nedeniyle tatile çıkan okul öğrencilerine tüm olanaklarını sundu. 44 milyon okul öğrencisinin ce Sendikalar Merkez Birliği, dün sona eren kış yarı yılı tatili süresince tüm dinlenme, turistik, eğitim, kültür merkezlerini çocuklara açık tuttu. Sendikalar Birliği, öğrencilerin ulaşım masraflarını da karşıladı. Fotoğrafta, çocuklar, bir tatil sitesinde Noel'i kutluyorlar.

İngiltere Rodezya anlaşmasını bozuyor

Dış Haberler Servisi — İngiltere'nin Londra Konferansı'nda varılan Rodezya anlaşmasını bozmayı amaçladığına ilişkin resmi belgelerin bulunduğu açıklandı.

Haberi veren Round Daily Mail adlı G. Afrika gazetesi, İngiliz Vali Soames'in daha geçen yılın 28 Aralık tarihinde ateşkes anlaşması henüz yürürlüğe girmeden orduya sınırları tutması ve gerillaları yoketmesi için izin verdiğini belirtiyor.

Gazetede, valinin Güney Afrika ordusunun Rodezya'da kalmasını istediği de yer alıyor.

Bu arada, Rodezya ordusuna bağlı askerler bir otobüste bulunan 7 gerillayı öldürdüler. Güvenlik kuvvetleri yaptığı açıklamada öldürülenlerin Nkomo'ya bağlı olduklarını bildirdi.

CEPHE ÜLKELERİ TOPLANDI

Bu arada cephe ülkeleri Botswana, Zambiya, Mozambik, Angola ve Tanzanya Devlet Başkanları bir zirve düzenlediler.

Toplantıdan sonra konuşan Zambiya Devlet Başkanı Kaunda, İngiltere Hükümeti'ni ve onun Rodezya'ya atadığı valiyi önümüzdeki ay yapılması beklenen seçimleri engellemekle suçladı. Kaunda, İngiltere'nin bu tavrının kötü sonuçlar doğurabileceğini belirtti ve Rodezya'da soruna ancak Londra Konferansı'nda varılan anlaşmalara uyulmasıyla varılabileceğini söyledi.

KÜBA KP İLE YUNANİSTAN KP GÖRÜŞMESİ YAPILDI

● İki taraf Filistin, Vietnam, Nikaragua ve Kamboçya halklarıyla dayanışma içinde olduklarını belirttiler

Dış Haberler Servisi — Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin daveti üzerine Yunanistan Komünist Partisi'nden bir delegasyon Küba'yı ziyaret etti. KKP Politik büro üyesi Jose Ramon Machado Ventura başkanlığındaki KKP delegasyonu ile YKP Politikbüro üyesi Roula Koumoulou başkanlığındaki YKP delegasyonu arasında görüşmeler yapıldı. Görüşmelerde, taraflar, ülkelerindeki durum hakkında birbirlerine bilgi aktardılar. Taraflar, Yunanistan'ın NATO'dan çıkmasını desteklediler, Bağlantısızlar 6. Doruğu'nun başarısına büyük değer biçtiler. SALT-2 antlaşmasının yürürlüğe girmesini ve Sovyetler Birliği'nin silahların kısıtlanması girişimlerini destekleyen taraflar, NATO ve Çin liderliğinin, dünyayı bir nükleer savaşın eşiğine sürüklediğini belirterek kınadılar. Doğu Akdeniz'in bir barış gölüne dönüşmesini ve Kıbrıs sorununun BM kararları çerçevesinde çözümlenmesini ve adanın yabancı askeri güçlerden tamamen arındırılmasını isteyen taraflar Filistin ve Arap halklarıyla dayanışmalarını dile getirdiler. Asya, Afrika, Latin Amerika ve Karayipler halklarının savaşımı ile ve Sosyalist Vietnam, Kamboçya ve Nikaragua ve Sandinist Cephe ile dayanışmalarını açıkladılar. Taraflar, görüşmelerin sonuçlarından memnunluklarını dile getirdiler ve iki kardeş parti arasındaki dostluğun gelişmesinin, iki ülke halkının ve uluslararası komünist hareketin çıkarlarına olduğunu belirttiler.

Husak, Jivkov ve Gierek, Esad'ı kutladı

Dış Haberler Servisi — Çekoslovakya Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Devlet Başkanı Gustav Husak, Bulgaristan Komünist Partisi MK Birinci Sekreteri ve Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov ve Alman Sosyalist Birlik Partisi Genel Sekreteri ve Demokratik Almanya Devlet Başkanı Edward Gierek Suriye Baas Partisi Genel Sekreterliği'ne yeniden seçilen Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'a ayrı ayrı yolladıkları mesajlarda kutlama ve dayanışmalarını ilettiler. Mesajlarda, sosyalist ülkelerin Suriye ve Arap halkının emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı barış ve toplumsal ilerleme savaşımını destekleyeceği vurgulandı.

İngiltere'de Çelik işçilerinin grevi sürüyor

İŞÇİLERLE, ULUSAL VE ULUSLARARASI DAYANIŞMA GENİŞLİYOR

Dış Haberler Servisi — İngiltere'de ücretlerinin günün koşullarına uygun oranda artırılmaması karşısında greve başlayan çelik işçilerine önümüzdeki günlerde özel işletmelerde çalışan 15 bin çelik işçisinin daha katılacağı bildirildi.

Bu arada maden ocaklarında çalışan işçiler de çelik grevini desteklediklerini bildirdiler. Maden işçileri, «rasyonalleşme» bahanesiyle işlerine son verilmek istenen 14 bin kişinin işten atılmasının önlenmesini istiyorlar. Birçok ulusal sendika da çelik işçileriyle dayanışma içinde olduklarını bildirdi.

Öte yandan, Federal Almanyalı çelik işçileri de İngiliz çelik grevini desteklediklerini bildirdiler.

Gözlemcilerin son 10 yılın en büyük grevi olarak nitelendirdikleri çelik işçilerinin grevi, Thatcher Hükümeti'ni de zor duruma soktu. Guardian gazetesi, parlamentonun grevi görüşmek üzere toplantıya çağırıldığını haber veriyor.

Panama, ABD'nin kanal anlaşmasını ihlal etmekten vazgeçmesini istedi

Dış Haberler Servisi — Panama Devlet Başkanı Roy yo, ABD Devlet Başkanı Carter'a bir mektup göndererek ABD'nin kanal konusunda Kasım 1979'da varılan anlaşmayı ihlal etmekten vazmesini istedi.

Panama Devlet Başkanı, ABD Kongresi'nin kanalı kontrol etmekle görevli Panama - Amerikan ortak komisyonunun çalışmalarında kullandığı ödeneğin kısılması için yasa çıkarmada yetkili olmadığını belirtti.

Dünya turu

● **SOVYETLER** Birliği'nde 24 Şubat'ta yapılacak olan Sovyet seçimleri için kampanya sürüyor. İki milyondan fazla halk temsilcisinin seçileceği bu seçim kampanyasına 80 ulustan adayların katılacağı bildiriliyor.

● **BATI** Almanya'nın en büyük banka tekellerinden Dresdner Bank, Çin'i daha fazla dış kredi almaya ve dış kredi almada çekingen davranmamaya çağırdı.

● **GÜNEY** Kore Hükümeti, ülkenin para birimi Won'u Dolara karşı % 19.8 oranında devalüe ettiğini açıkladı.

Sovyet - Amerikan kadınları Moskova'da görüştü

Sovyet ve Amerikan kadınları arasındaki ikili görüşmeler Moskova'da başladı. Görüşmelerde silahsızlanmanın sağlanması, genel dünya sorunlarının çözüm yolları, silahsızlanma konularında dünya kamuoyunda genel görüşün sağlanmasında kitle haberleşme araçlarının rolü, çocuk eğitimi vb. konuları ele alınıyor.

● **İNGİLTERE**'de yayınlanan haftalık «Now» dergisi, Pol Pot rejiminin son günlerinde Kamboçya'daki ölüm kamplarında en az 12 Batılının idam edildiğini yazdı.

● **MADAGASKAR**'da petrol yatakları bulunduğu ve 1985 yılında Madagaskar'ın da petrol ihracatçısı ülkeler arasına katılacağı bildirildi.

■

● TARIMA AÇILMAMIŞ BÜYÜK ALANLARIN TARIMA AÇILMASININ YANI SIRA VERİMİ ARTIRACAK ÖNLEMLER ALINIYOR

● ÇEŞİTLİ NEDENLER, KİŞİ BAŞINA DÜŞEN EKİLİ ALANLARIN AZALMASINA NEDEN OLUYOR

● NYAN ZAN GAZETESİ BU ALANDAKİ EKSİKLİKLERE DİKKAT ÇEKİYOR

VİETNAM'DA EKİLEBİLİR TOPRAKLAR GENİŞLETİLİYOR

(NYAN ZAN: Topraklarımızın verimliliği büyüktür, fakat sınırsız değildir. Her karış toprağa değer vermeyi öğrenmek gerek.)

Vietnamlı komünistler kendilerine yeni bir ödev saptadılar. Bu ödev, yüksek ürün almak, 50 milyonluk nüfusun yiyecek, ekonominin hammadde gereksinimini, Vietnamın da eşit haklı üyesi bulunduğu Ekonomik Yardımlaşma Konseyi ülkelerinin gereksinimlerini ve dünya pazarında aranan malları karşılamak için tropik bölgede bulunan ülkenin tüm ayrıcalıklarının uyumlu bir şekilde kullanımını içeriyor. Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi 6. Plenumunda halk ekonomisi ve halkın yaşamına ilişkin geniş bir sorunlar çemberini ele aldı. Ülkedeki genel durumu değerlendirdi ve ekonomide ve toplum yönetiminde, ideolojik ve örgütsel çalışmalarda ortaya çıkan yönetim eksikliklerine ilkesel eleştiriler yöneltti. Plenumun işaret ettiği en önemli noktalardan biri de, her hektar toprağa büyük bir tutumlulukla yaklaşılması sorunuydu.

Nyan Zan gazetesinde «Neden hâlâ boş ve bir köşeye itilmiş topraklar bulunuyor?» başlıklı bir yazı yayınlayan ekonomi uzmanı Hoang Hien, işlenebilir toprakların kullanılması sorunlarına değiniyor. «Biz toprağımızın değerini biliyoruz» diyor Hoang Hien. «Her hektar yeni toprağın işlenmesi için büyük yatırımların ve emeğin gerektiğini de biliyoruz. Son 20 yılda ülkenin kuzey bölgesinde tarım alanları yalnız birkaç yüz hektar arttı. Yeni işletmelerin, yolların, sosyalist kuruculuk için gerekli başka teknik projelerin gerçekleştirilmesi sonucu azalan işlenir toprağın karşılanması için bu yeterli değildir.»

Vietnam, kişi başına düşen işlenir toprağın yetersiz olduğu ve üstelik bunun azalma eğilimi gösterdiği bir ülkedir. 1959 yılında kişi başına düşen ekili alan 1,159 metrekare iken, bu gösterge 1973 yılında 800 metre kareye dek düştü. Bununla birlikte ülkenin birçok bölgesinde kooperatiflerin ve devlet çiftliklerinin pirinç tarlası olarak kullanabilecekleri boş, işlenmeyen topraklarda az değil.

Hoang Hien, örnek olarak, 1979 Haziranında boş toprakların miktarı en az 63 bin hektar olan Kızılırmak deltasındaki durumu gösteriyor. Bu toprakların en az 15 bin hektarı, 30 tondan çok pirinç verebilecek durumda. Bu miktar, bugünkü normlara göre 10 bin den fazla kişinin gereksiniminin karşılanması için yeterlidir.

Vietnamlı ekonomist daha sonra istatistik verilere dayanarak, değişik bölgelere dağılmış küçük parçacıkların değil, oldukça büyük parçaların kullanılmadığı sonucuna varıyor. Örneğin, Thanhoa ilinin üç ilçesinde 4 bin hektardan fazla toprak boş duruyor.

Hoang Hien «toprağa bu tür bir yaklaşımın nedeni nedir?» diye sorduktan sonra görüşünü şöyle açıklıyor: Benim kanıma göre boş duran topraklar ve bir yana itilmiş tarlalar yönetim düzeyinin düşük olduğu kooperatiflerde bulunuyor. Bazı durumlarda toprağın verimli kullanılmaması, bazı yerlerde köy emekçilerinin maddi çıkar ilkesine yeterince uyulmaması ile açıklanıyor. Başka nedenler de var: Sulama sistemleri için yatırımların yetersizliği, sel baskınına karşı araçların kapasitesinin düşük olması, v.b.

Deneyimler, yönetim düzeyinin yükseltilmesi, toprağa sahibi gibi davranmayı eğitme, yönetimde örgütlenme şekillerinin iyileştirilmesi, kooperatiflere elektrik enerjisi ve makine yardımı yapılması, emeğen karşılığını ödeme ve maddi yarar sisteminin iyileştirilmesinin toprağın iyi işlenmesinin ve ondan halka verebileceği herşeyi almanın temel faktörü olduğunu gösteriyor.

Bulgar Hava Yolları

Haftada 7 kere Sofya'ya, bir kere Kahire, Şam ve uygun bağlantılarla Avrupa ve Kuzey Afrika'nın büyük merkezlerine uçuyoruz.

BALKAN BULGARIAN AIRLINES

Telefon: 45 24 56

Taksim, İnönü Geziyeri No: 8 - İSTANBUL

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Nazlı'nın kerrakesi ve önemli bir adres..

Afgan devriminin yeni bir aşamaya ulaşması, onun iyice rayına oturması ve Sovyetler Birliği'nin Afganistan halkıyla enternasyonalist dayanışması karşısında iç ve dış gericilik «mal bulmuş mağribi» örneği günler önce başlattığı saldırısını hâlâ yoğun olarak sürdürüyor.

İç gericiliğin saldırıları Türkiye ölçeğinde işçi sınıfının politik hareketine, dünya ölçeğinde de Sovyetler Birliği'ne, dünya komünist hareketine ve komünist ideolojiye yöneltilmiş bulunuyor .

İç gericilik bu doğrultudaki propagandayı canlı tutmak ve kamuoyunun dikkatlerini hep bu noktaya çekmekle birbirleriyle yakından ilişkili değişik amaçlar güdüyor. İlk olarak Afganistan gerçeği ve Sovyetler Birliği'nin yardımı tersyüz edilmekte ve bu tersyüz etmeden kalkılarak komünizmin umacılığı ve komünizm heyulası yoğun olarak bir kez daha gündeme getiriliyor ve bu fırsat bilinerek antikomünist propaganda yükseltilmek isteniyor. Kuşkusuz, bu demagoji aynı zamanda burjuva ideolojisini yayma amacını da birlikte getiriyor.

İkinci olarak çarpıtılmış biçimiyle kamuoyunun dikkatleri Afganistan üzerine çekilmekle Türkiye üzerinde sözde bir «Sovyetler Birliği tehlikesi»nin varlığı propaganda edilerek emperyalizmin Türkiye'deki konumunun güçlendirmesi yolunda iç ve dış gericiliğin atmakta olduğu ve atacağı adımlara sahte bir gerekçe gösterilmek isteniyor. Nitekim sessiz sedasız ABD ile yeni bir anlaşma imzalanmış, İMF'sinden OECD'ne, ABD heyetinden İngiltere Dışişleri Bakanı'na değin uzanan yoğun bir trafik zinciri, son günlerde Çankaya'yı adeta istila etmiş bulunuyor.

Üçüncü olarak yine çarpıtılmış biçimiyle dikkatler bu noktada toplanarak hem Türkiye'de gelişen kimi önemli iç olayların önüne kara perdeler çekilmek ve hem de, gericilik güçlerinin tırmanışı maskelenmek isteniyor.

Tüm boyalı basında olduğu gibi bu görevi üstlenenlerden birisi de Tercüman Gazetesi ve onun köşe yazarları oldu. 9 Ocak tarihli sayısında Tercüman'ın patroniçesi Nazlı Ilıcak Afganistan devriminin yeni bir aşamaya yükselmesi karşısındaki tavrı nedeniyle, Politika Gazetesine ve onun yazarlarına saldırdı. Aslında Nazlı Ilıcak'ın «TKP'nin borazanları ve Afganistan» adlı yazısında yer alan saldırılar, çok doğal olarak genelde Sovyetler Birliği'nin ideolojisinin; dünya komünist hareketinin ve özelde de, TKP'nin adreslerine postalanıyordu...

Bu saldırılar ve saldırılan yerlerin bu adresler olması, gerçekten de çok doğaldır. «Vehbi'nin kerrakesinin anlaşılması», işin iç yüzünün açığa çıkması için, Vehbi'nin bir şeyler yapması, niyetini açık etmesi gerekir. Oysa, «Nazlı'nın kerrakesi» çoktan bellidir. Neden mi? Çünkü, Tercüman Gazetesi ve Nazlı Türkiye'de önemli bir adrestirler. Nerelerin ve kimlerin mi? Söyleyelim: Faşist ideolojinin... Soygun ve sömürü düzeninin... Her soydan ve boydan gericiliğin... İşbirlikçi tekelci sermayenin... Evet Tercüman ve Nazlı tüm bunların hem kendisidir. Ve hem de önemli adreslerinden birisidir.

Yalnızca bu değil elbet. Tercüman ve Nazlı aynı zamanda, emperyalizmin Türkiye'deki önemli ayaklarından birisidir. Ve şu çok ünlü çok uluslu İTT tekeli var ya, hani canım şu çok bilinen karşıdevrimler tezgahlayıcısı, kanlı gerici darbeler düzenleyicisi, halkların bilinen düşmanı İTT var ya, işte Nazlı ve Tercüman onun Türkiye'deki adreslerinden belli başlısını, en önemlilerinden birisini oluşturur.

Evet «Vehbi'nin kerrakesinin anlaşılması» işin iç yüzünün açığa çıkması için Vehbi'nin birşeyler yapması niyetini açık etmesi gerekir. Ama Nazlı'nın kerrakesi gerçekten bellidir. Onun tek silahı, onun temel görevi, kaba demagojidir, kaba yalandır, antikomünizmdir, antisovyetizmdir. Çünkü, Nazlı'nın sınıfsal konumu ancak ve ancak bunu gerektirir...

Ecevit "iktidar ile gerginliği arttırıcı muhalefetten kaçınacaklarını" söyledi

- Ecevit bir soru üzerine «Olağanüstü hal konusunu yeniden tanımlamayı ve ona göre bir yasa çıkartmayı içeren bir Anayasa değişikliği önerisi de var. O konudaki kişisel düşüncelerimi de Demirel'e açıkladım» dedi·
- «Türkiye'de sözlük deyimi ile olağanüstü bir hal var»

Ankara (A.A.) — CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Başbakan Süleyman Demirel'le yaptığı üç saat süren görüşmeden sonra, «Bu, bir bakıma iyi diyalog başlangıcı sayılabilir» dedi. Ecevit, «sorunların çözümünde anlaşma olanağı bulunursa memnun kalacaklarını, anlaşma sağlanamazsa, gerilimi artırıcı tavır almaksızın, muhalefet yapacaklarını» söyledi.

Ecevit şunları söyledi:

«Birbirimizin meselelere bakış açısını, birbirimizin ağzından dinlememiz, konuları birlikte değerlendirmemiz bakımından yararlı bir görüşme oldu. Biz bugün Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu sorunlar ve bunalım karşısında iki büyük partinin geniş kapsamlı bir işbirliğine yönelmesini, hem Türk toplumunun büyük bir kesiminin giderek belirginleşen ortak isteği olarak, hem de CHP olarak, kendimiz bu gereksinmeyi duyuyoruz.

DEĞİŞİK GÖRÜŞLER

Ancak, bu işbirliğinin ne ölçüye varabileceği konusun da değişik görüşlerimiz var. Bilindiği gibi Demirel, bu işbirliği olanaklarını araştırmanın, hükümet biçimi üzerinde olmasını doğru bulmuyor... İki parti arasında bir hükümet ortaklığını da öngörecek, içerecek bir işbirliği olanağı üzerinde durmamızı gerekli ve yararlı bulmuyor. Bunun için konuyu görüşmemizin dışında tuttuk.

TERÖR KONUSUNDAKİ YAKLAŞIM

Onun dışında, özellikle anarşi daha doğrusu terörle ilgili olarak, Demirel münferit bazı konuları, önlem düşüncelerini getirdi. Bu konuda görüşlerimizi sordu. Ben bu konularda daha önce bilinen görüşlerini daha açık ve gerekçeli biçimde ortaya koymak olanağını buldum.

Terörün bazı yasal önlemlerle önlenemeyeceğini, bazı yasal önlemler gerekli olsa bile biz, hükümetlerin yaklaşımının, izleyecekleri tutumun, terörle ilgili teşhisle rinin ve hatta hükümetlerin bu boyutlara varmış terör karşısında kuruluş biçimleri nin, o kuruluş biçiminin ye terli olup olmadığının, birlikte ele alınması düşüncesindeyiz. Tek tek önlemlerin, sorunun ve sorun karşısında takınılması gereken tavrı, bütününden soyutlayama yız. Ona rağmen, eğer tek tek yapılacak önlemler hak kında görüşlerimiz istenirse bu görüşlerimizi verebilece ğimizi söyledim.

MUHALEFET TAVRIMIZ

Sayın Demirel, bazı konu larda görüşlerini söylediler. Anlaşma olanağı bulursak memnun olacağımızı, anlaşma olanağı bulamazsak, bizim muhalefet görevimizi, son aylarda özellikle görülen sorumluluk anlayışı ile gerilimi artırıcı herhangi bir tavır içine girmeksizin, yerine getireceğimizi, esasen CHP'nin engelleyici tavır içinde olmadığının da ortaya çıkmış olduğunu söyledim. Fakat sadece belli yasal önlemlerle bu sorunun çözümlenemeyeceğinin ortaya çıkmış olduğunu söyledim. Hükümet kuruluş biçimi ve yaklaşımıyla ilgili kaygılarımızın olduğunu belirttim.»

İYİ BİR BAŞLANGIÇ

CHP Genel Başkanı Ecevit, üç saat süren görüşmeye ilişkin ayrıntılı açıklama yı, konunun değerlendirilme sinin yetkili kurullarda ele alınmasından sonra yapılabileceğini söyledi, **«Bu bir bakıma iyi diyalog başlangıcı sayılabilir. Nitekim bu görüşmeleri sürdürmeyi kararlaştırmış bulunuyoruz»** dedi.

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

Ecevit, Demirel'in önerileri arasında Anayasa değişikliğinin bulunup - bulunmadığını soran bir gazeteciye, **«olağanüstü hal konusunu yeniden tanımlamayı ve ona göre bir yasa çıkartmayı içeren bir anayasa değişikliği önerisi de var. O konuda ki kişisel düşüncelerimi de Demirel'e açıkladım.»** dedi.

OLAĞANÜSTÜ HAL VAR

Ecevit, «Türkiye'de olağanüstü hal olduğuna inanı yor musunuz?» şeklindeki bir soruya da «Türkiye'de sözlük deyimi ile olağanüstü bir hal var» karşılığını verdi.

Ecevit, bir başka gazetecinin görüşmede, «Afganistan ve İran olaylarının ele alınıp alınmadığını» sorması üzerine şöyle konuştu.

«O konulara kısa değinebildik. Üzerinde görüşme değil de, karşılıklı düşüncelerimizi, kaygılarımızı çok kısaca belirtmeye vakit kaldı. Ancak ikimiz de konunun önemini biliyoruz. Küçümsemiyoruz. Ama görüşmemiz daha çok terör üzerinde, terör karşısında alınması gereken önlemler konusunda yoğunlaştı.»

Ecevit, «Seçim sisteminde değişiklik yapılması yolunda bir önerinin Başbakan Demirel'den gelip gelmediği» şeklindeki bir soruya ise, «hayır» karşılığını verdi.

Demirel, "Önemli konularda işbirliği yapılması yolunda anlaşma sağladık" dedi

- Demirel «Fevkalade Hal Yasası» için Anayasa değişikliği üzerinde durduklarını açıkladı
- Demirel, «Hükümet, memleket yönetimini yürüfür, muhalefet denetler. İkisinin biraraya gelip birinin hükümet, birinin muhalefet oldukları halde bir memleketi yürütmeleri düşünülemez. Böyle bir şey istenemez» dedi.
- «Anarşi»nin bir «milli mesele» haline geldiğini söyleyen Demirel, Ecevit'ten bu konuda işbirliği istediğini söyledi

Haber Merkezi — Demirel, Ecevit'le görüştükten sonra basın mensuplarına açıklamalarda bulunurken, «Çok partili rejimlerde hükümet ve muhalefet bulunduğunu» söyledi, «Hükümet, memleke tin yönetimini yürütür. Muhalefet denetler, ikisinin bir araya gelip birinin hükümet, birinin muhalefet oldukları halde, bir memleketi yürütmeleri düşünülemez. Böyle bir şey istenemez» şeklinde konuştu.

MİLLİ MESELE

Başbakan Demirel, bu konudaki görüşlerini açıklarken, daha sonra şunları söyledi:

«Ama bazı büyük meseleler vardır ki, bunlar milli mesele haline gelir. Milli mesele haline geldikleri zaman, bu meselelerde, hükümet, hükümet olarak, muhalefet muhalefet olarak yerlerini muhafaza ederler, ama bir beraberlik içine girerler, bugün Türkiye'de anarşi meselesi, bu cinsten bir mesele dir ve bir beraberliği gerektirir. Ben bu beraberliği aradım. Bu beraberliği aramaya bu beraberlikten ülkemizi yararlandırmaya çalışmayı, kendime görev sayıyorum.»

Başbakan Süleyman Demirel, CHP Genel Başkanı Ecevit ile **«Ülkenin büyük meselelerinde işbirliği yapılmasının prensibi üzerinde mutabık kaldıklarını da»** belirttiği açıklamasında, daha sonra şöyle dedi:

«Bugün Sayın Ecevit'le anarşi konusunu bir miktar ekonomik konuları, bir miktar dış konuları, ama daha çok anarşi konusunun üzerinde karşılıklı konuştuk. Bu zamana kadar neler yapıldığını izah ettim. Bu tablonun içerisinden ülkenin çıkarılması için kendilerinin 7 Kasım 1979 tarihli ifade ettiği şekilde işbirliğiyle hükümete yardımcı olmalarını istedim.

Yasa ihtiyaçları, yasa eksiklikleri tamamlanmalıdır. Düşüncem budur, Sayın Ecevit'e bu düşüncelerimi söyledim.

Yasa eksiklikleri içerisinde parlamentonun gündeminde olan yasalar vardır. Yeni yasalar sevk ettik. Bu arada bilhassa, sıkıyönetim kanununda değişiklik yapılmasını, sıkıyönetimin yetkilerinin tatbikatta da görüldüğü biçimde daha müessir hale getirecek bir takım hükümler de mevcuttur. Bazı yeni yasalar da sevkedeceğiz.

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

Bu arada sivil idareyi, yani sıkıyönetimin olmadığı normal dönemle, sıkıyönetim arasında başvurulabilecek, her defasında sıkıyönetime başvurmamak için, fevkalâde hal müessesesinin ihadesi üzerinde durduk. Anayasa'nın 123. maddesinde bu durum zikredilmiştir. Fakat o haliyle bir fevkalâde hal kanunu yapmaya müsait değildir. O zaman fevkalâde hal için bir Anayasa değişikliği gerekecektir. Yine Anayasa'mızın 136. maddesindeki Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin çıkarılması üzerinde de durduk. Bütün bu konuşmalarımla ilgili olarak Sayın Ecevit'in düşüncelerini aldım. Umuyorum ki meclisler deki mevcut yasaların çıkarılmasında müşkilat olmaya caktır. Yeni yasalarda yine anlayışla tetkik edilecektir. Fevkalâde hal meselesi üzerinde de görüşmek lazımdır. Zaten benim basın top lantısında ve hükümet prog ramının müzakereleri sırasında söylediğim şey, bunları diğer siyasi partilerle görüşmelerle olgunlaştırdıktan sonra meclislere getireceğimizdir. Devlet Güvenlik Mahkemeleri üzerinde de bir mutabakat sağlayamadık, şu anda hiç olmazsa, meclisler de bulunan İhtisas Mahkemeleriy'le ilgili bir tasarı'da tarafımızdan incelenecektir.

Bu konuşmayla herşeyin hallolduğunu ve Türkiye'nin rahata kavuştuğunu söyleyen veya öyle umanlar varsa, o neticeye varıldığını iddia etmek yanlıştır. Keşke olsa, o zaman meseleler, çok daha basit olur. Diyalog dediğimiz, karşılıklı görüşmelerin bir sihirli reçete şeklinde ele alınması da yanlıştır.»

Demirel, Ecevit'le görüşmesinden sonra gazetecilerin sorularını yanıtladı. Başbakan Demirel'e yöneltilen sorular ve cevapları özetle şöyle:

SORU: Ekonomik ve dış meseleleri görüştüğünüzü de söylediniz, bu konuda bir açıklamanız olacak mı?

Demirel: Afganistan mesele lesi üzerinde sadece ben iza hat verdim. İkili anlaşmalar konusunda Birleşik Amerika Devletleri'yle, daha önce yürütülen çalışmalar bir neticeye bağlanmıştır. Ancak, tafsilat anlaşmaları, tatbikat anlaşmaları tamamlanmadığı için, temel anlaşma parafe edilmiştir. Onların tamamlanması için bir süre daha beklenecektir. Hepsi beraber imzalanmış olacaktır. O husuta da bilgi verdim Sayın Ecevit'e.

İRAN VE AFGANİSTAN OLAYLARI

SORU: İran ve Afganistan olaylarına bakışta bir birlik ve beraberlik var mı?

Demirel: Türkiye'nin için de bulunduğu durumdan çıkması için zamanı, zemini belli, daha daha müşahas bir işbirliğine ihtiyaç olduğunda mutabakatımız vardır. Bunun nasıl yürüyeceği önümüzdeki günlerde ortaya çıkar. Ben size konuşmanın bütün özetini verdim.

İran ve Afgan meselelerine bakış tarzımızda bir farklılık var mı yok mu tartışmasına girmedik. Yalnız İran ve Afgan meselelerinin, bizi ve bölgemizi ilgilendirdiğini ve bunun etrafımızda bir büyük sıkıntı meydana getirdiğini ben ifade ettim. Kendisi de buna birşey demedi.»

Meclis'teki Baskı Yasaları'ndan sonra Anayasa değişikliği gündeme gelecek

Dünkü görüşmelerde daha önce aracılar vasıtasıyla sürdürülen Anayasa değişikliği konusunun ele alındığı bildiriliyor. Bu arada yapılacak değişiklik taslağının da kaba hatlarıyla belirlendiği, TBMM'deki Baskı Yasaları görüşmelerinin bitirilmesinden sonra gündeme Anayasa değişikliği tartışmasının getirileceği bildiriliyor.

Hatırlanacağı gibi CHP ağırlıklı hükümetin düşmesinden bir süre önce anayasa değişikliği üzerinde bir tartışma başlatılmış, her iki partinin grup başkanvekillerince verilen karşılıklı demeçlerde de anayasa değişikliği konusunda görüşmeleri başlatmaya hazır oldukları açıklanmıştı.

CHP ile AP yöneticilerinin ilkesel olarak anlaştıkları, anayasa değişikliklerinin de demokratik hakların bazılarını askıya almaya yönelik olduğu her iki partinin yöneticilerine ve Çankaya'ya yakın çevrelerce ifade edilmekte.

HER TOPLANTININ GÜNDEM MADDESİ

Ankara'daki siyasal parti liderlerine yakınlığıyla tanınan politik çevreler, anayasa değişikliği konusunun gerek Çankaya'da gerekse partilerin yetkili organları düzeyinde yapılan her toplantının belli başlı konularından biri olduğunu bildiriyorlar. Öte yandan Demirel'in geçtiğimiz hafta başında komutanlarla yaptığı 5.5 saatlik görüşmede de konunun bazı detayları üzerinde durulduğu belirtiliyor.

Ecevit ile Demirel arasında dün gerçekleştirilen görüşme sırasında da sözü edildiği bildirilen anayasa değişikliği konusunun 14 Ocak Pazartesi günü yapılacak olan Demirel - Sıkıyönetim komutanları ve 22 Ocak'taki Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında gündem konusu yapılacağı öğrenildi.

HEDEF DAHA BASKICI SİSTEM

Anayasa değişikliklerinde güdülecek temel hedefin de daha baskıcı bir sistemin kurulması olduğu kaydediliyor. Bilindiği gibi meclislerde görüşülmekte olan baskı yasalarının getirdiği yeni hükümlerin pek çoğu yürürlükteki anayasa'ya açıkça aykırı bulunmaktadır. Anayasa değişikliği ise bu tür pürüzleri ortadan kaldıracak. İki parti arasındaki en büyük tartışmanın Milli Birlik Grubu üyeleri üzerinde olacağı, AP'nin Tabii Senatörlüğün kaldırılması yolundaki ısrarına CHP'nin yanaşmayacağı belirtiliyor.

ERKEN SEÇİM KONUSU

İki parti lideri arasında ele alınan bir başka konunun da erken seçim olduğu bildirilmiyor. AP Genel Başkanı Demirel son senato seçimleri sonuçlarını gözönünde tutarak şu andaki parlamento aritmetiğinin yapılacak herhangi bir seçimde kendi lehine değişeceğine inanıyor. CHP Genel Başkanı ise grubundaki başta sol kanat olmak üzere muhaliflerin silinmesini arzu ediyor. Yapılacak bir erken seçimle her iki lider de arzularına erişmeyi düşündüklerinden şimdilik açık olmamakla birlikte el altından konu üzerinde tartışabileceklerini birbirlerine aktarıyorlar.

CHP Genel Merkezine yakınlığıyla bilinen bir il başkanı seçimlerin 1980 Ekim'inden daha geç kalmayacağını belirtmekte **"Bizim için amaç disiplinli bir grup sağlayabilmektir. Sayımız biraz az olabilir ama, hiç olmazsa parti içinde birden fazla parti olmaktan kurtuluruz"** diyor.

Öğretmen kıyımına karşı aktif bir dayanışma doğdu

- İstanbul Sefaköy'de 80 öğretmenin açığa alınmasını protesto için imza kampanyaları yürütülürken, duvarlara "Vatan haini öğretmenler değil, Milli Eğitim Bakanı'dır" yazıldı

Haber Merkezi — Demirel Hükümeti'nin öğretmen kıyımını yoğunlaştırmasına karşın aktif bir dayanışma hareketi gözleniyor. İstanbul Sefaköy'de 80 öğretmenin açığa alınmasını protesto etmek amacıyla imza kampanyaları yürütülürken duvarlara «Vatan haini öğretmenler değil, Milli Eğitim Bakanı'dır» yazıları yazılıyor. İzmir, Ankara, İzmit ve daha başka birçok ilde öğretmen kıyımına karşı öğrenci boykotları yaygınlaşırken Torbalı ve ilçelerinde öğretmenlerin açığa alınmasına karşı yığınsal direnişler örgütlenmesi geği vurgulanıyor.

VELİLER ÖĞRETMENLERE SAHİP ÇIKIYOR

Sefaköy bölgesinde 80'e yakın öğretmenin Maraş cankırımını protesto ettikleri gerekçesiyle görevden alınması üzerine Lise'de başlatılan boykot sürerken, öğrenci velilerinin ve öğretmenlerin açtığı imza kampanyası da sürüyor. Öte yandan, Sefaköy'de 80 kadar öğretmenin açığa alınması büyük tepkilere yolaçtı ve duvarlara «Açığa alınan öğretmenler değil, vatan haini Milli Eğitim Bakanı'dır» yazıldı.

YIĞINSAL KARŞI ÇIKMALAR ÖNERİLDİ

Torbalı ve ilçelerinde 9 okul müdürünün görevden alınmasına karşı tepkiler yoğunlaştı. Öğretmenlerin açığa alınmasına, yığınsal karşı çıkmalar önerildi. 6 Ocak günü öğrenci velileri, köylüler ve öğretmenlerden oluşan 200'e yakın topluluk postaneye giderek Cumhurbaşkanı ve Başbakan'a öğretmenlerin açığa alınmalarını protesto eden telgraflar çektiler. Daha sonra yürüyüşe geçen topluluk yolu kapatarak **«Öğretmen Kıyımına Son» «TÖB-DER Kapatılamaz», «Faşizme Karşı Omuz Omuza»** belgilerini atarak dağıldı.

Öte yandan kapatılan TÖB-DER, TÜS-DER, İGD, Genç - Öncü temsilcileri ve TÜM-DER, KÖY - KOOP, HALK - KOOP, Yazı Başı ve Kuşçuburun Kültür Dayanışma Şubeleri, Tekel İşçileri, Beton - İş Torbalı temsilcisi ortak basın toplantı yaptı. Öğretmenlerin açığa alınmasının, tutuklanmasının; son günlerde yoğunlaşan çok yönlü antidemokratik baskıların bir parçası olduğu belirtilen toplantıda «Toplumun tüm kesimlerine yönelik faşist tehlikeye karşı demokrasi güçlerinin örgütlü ve yığınsal karşı çıkışların ve eylem birliklerinin yükseltilmesi gereklidir» denildi. Bu arada Torbalı köylerinde kapatılan demokratik kuruluşların açılması, tüm tutuklu öğretmenlerin serbest bırakılması ve açığa alınan öğretmenlerin görevlerine döndürülmeleri doğrultusunda açılan imza kampanyası da sürdürülüyor.

Bergama'da öğretmenlerin direnişe katılma gerekçesiyle görevden alınmasını öğrenci velileri protesto ettiler. Fevzipaşa İlkokulu öğrenci velileri ise görevden alınmayan, ancak alınacağı söylenen öğretmenler için toplu halde okul müdürüne giderek «Öğretmenler görevden alınırsa çocuklarımızı okula göndermeyeceğiz» dediler.

ÜÇ LİSEDE BOYKOT

Ankara'da öğretmenleri açığa alınan üç lisenin öğrencileri boykot yaptılar.

Ankara Aydınlıkevler Türk - İş bloklarındaki İnönü Lisesi, Mamak Lisesi ve Yıldırım Beyazıt Lisesi öğrencileri, öğretmenlerinin açığa alınmasını protesto için önceki gün derslere girmediler, barikatlar kurdular ve okullara giriş ve çıkışları engellediler.

Güvenlik kuvvetlerinin olaya müdahale etmesi sonucu Yıldırım Beyazıt Lisesi'ndeki olaylar kısa zaman da önlendi, Mamak Lisesi'nden 40, İnönü Lisesi'nden ise çok sayıda öğrencinin gözaltına alındığı bildirildi.

BALIKESİR'DE 58 ÖĞRETMEN İÇİN SORUŞTURMA

Balıkesir'de 24 Aralık'ta Kahramanmaraş katliamını protesto amacıyla derslere girmedikleri gerekçesiyle 58 öğretmen hakkında idari soruşturma açıldı.

Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri, 24 Aralık günü derslere girmeyen öğretmenlerin ifadelerinin alındığını, boykot amacıyla derslere girmedikleri belirlenen öğretmenlerin açığa alınacaklarını açıkladı.

Kırmızı karanfil satan memur sürgün edildi

Ankara (Politika) — Köy işleri ve Kooperatifler Bakanlığı'na bağlı Kooperatifler Destekleme Genel Müdürlüğü'nde kadrolu olarak çalışan 63 işçinin işine son verildi. Bir memurun sürgün edilmesine gerekçe olarak da kırmızı karanfil satmasının gösterildiği belirtiliyor.

Geçici işçi oldukları öne sürülerek işlerine son verilen işçiler bir basın açıklaması yaparak usulsüz uygulamaları ve baskıları protesto ettiler. Öte yandan iş müfettişlerinin, işçilerin işten çıkarılmaları için yasal gerekçe olmadığı şeklindeki kararını, genel müdürün yanlı olduğu gerekçesiyle kabul etmediği bildirildi.

Daha önce toplusözleşmeden yararlandırılmayan ve geçici işçi olarak çalıştırılmak istenen işçilerin, 18. maddeye dayanılarak işlerine son verildiği öğrenildi. İş müfettişlerinin konuyu inceledikleri, 18. maddeye aykırı bir şey bulunmadığını saptayarak Kooperatifler Destekleme Genel Müdürü Tahsin Kaplan'a imzalattıkları, ancak Kaplan'ın müfettişlerinin yanlı davrandıkları gerekçesiyle sözkonusu kararı kabul etmemekte direndiği bildirildi.

GENEL KURUL İLANI

Kooperatifimizin 1978 ve 1979 normal genel kurul toplantısı 2.2.1980 günü aşağıda belirtilen gün, yer ve gündem dahilinde yapılacaktır.

Ana sözleşmemizin 55. maddesi gereğince bilanço Kooperatif merkezinde ilgililer ile bütün ortaklarımızın tetkikine sunulmuştur.

İlgililere ve ortaklara duyurulur.

S.S. MADEN - İŞ BİN EVLER SOSYAL SİGORTALILAR KONUT YAPI KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU

TOPLANTININ YERİ: Maden - İş 4. Bölge Temsilciliği Hatboyu Cad. Altunuz Sk. No: 4 PENDİK - İST.

GÜN ve SAAT: 2 Şubat Cumartesi saat 10.30.

GÜNDEMİ:

1 — Açılış, saygı duruşu ve divan teşkili,
2 — Yönetim Kurulu ve Denetçiler raporları ile 31.12.1978 ve 31.12.1979 tarihli bilançoların okunması, müzakeresi ve kabulü,
3 — Yönetim Kurulu ve Denetçilerin aklanması,
4 — Süresi genel kurulda saptanmak üzere 5 asil 5 yedek üyeden oluşan yeni Yönetim Kurulu'nun seçilmesi,
5 — 2 asil ve 2 yedek olmak üzere denetçilerin seçilmesi,
6 — Arsa konusu ve inşaat hakkında gerekli bilgi verilmesi ile bununla ilgili kararlar alınması,
7 — Üyesi bulunduğumuz Marmara Bölgesi Yapı Kooperatifleri Birliğine "KONUT-BİRLİK"e Kooperatifimizi temsil edecek delegeler hakkında karar alınması,
8 — Çeşitli teklif ve dilekler,
9 — Kapanış.

(Po: 1062)

YİTİK

Nüfus hüviyet cüzdanımı yitirdim. Hükümsüzdür.

Halil Doğan
(Po: 1063)

YİTİK

Nüfus hüviyet cüzdanımı yitirdim. Hükümsüzdür.

Tuncay Bircan
(Po: 1064)

TASHİH İLANI
İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN

Hocapaşa Vergi Dairesi mükelleflerine ait olup 30.11.1979 tarihli Politika Gazetesinde neşredilen tebligat ilânımızın 9. sayfa 1. sütunun yukarıdan 2. sırasındaki soyadın Tuncelli olmayıp Tuncelli olduğu, 7. sıradaki vergi nev'inin yazılmamış olup, gelir olduğu, 26. sıradaki bölümde ceza maddelerinin yazılmamış olup, 344-345 Mad. olduğu, 80 sıradaki soyadın Ağaoğlu olmayıp Ağaroğlu olduğu tashihen ilan olunur.

Po: 1060

sanat emeği
tüm ayrıntılarıyla
FERHAT İLE ŞİRİN OLAYI
«Sanat Emeği» P.K. 1359 Sirkeci - İstanbul
OCAK SAYISINDA

Güneş Yayınevi, çocuk dizisinin yeni kitabını kıvançla sunar:
İsmail Uyaroğlu
BİR LİRANIN İKİ GÜNÜ
(1979 Yunus Nadi Ödülü)
25 Lira
GÜNEŞ YAYINEVİ
Zeytinlik Mah. Halkçı Sok. 26/6 Bakırköy - İst.
Dağıtım: Temel Dağıtım

Eczacıbaşı'nın ölümlere neden olan ilacı için hiçbir işlem yapılmıyor

- İlaç hakında toplatma kararı verilmesi gerekirken Eczacılık Genel Müdürü olayı unutturmak istiyor
- İlacın toplatılması için kendisine verilen dosyayı genel müdür işleme sokmadı

Ankara (Politika) — Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde ölümlere neden olan ve bozuk olduğu saptanan, Eczacıbaşı'nın «Baxter Periton Dializ Solüsyonu» adlı ilacı hakkında hiç bir işlem yapılmayarak olay unutturulmak isteniyor. İlaç hakkında toplatma kararının verilmesi ve yasal işlem yapılması gerekirken, Eczacılık Genel Müdürü İbrahim Sezgin'in ilacın toplatılması için kendisine verilen dosyayı basıraltı ettiği bildirildi.

Hacettepe Üniversitesi'nde böbrek hastalarında sık görülen ölüm olayları üzerine yapılan analizde Eczacıbaşı'nın ilacının bozuk olduğu, hiç bulunmaması gerekirken büyük miktarda potasyum ihtiva ettiği anlaşılmış, ilacın satışı durdurulmuştu. Daha sonra Refik Saydam Merkez Hıfzısıhha Enstitüsü'nün numuneler üzerinde yaptığı araştırma sonunda da aynı bozukluklar saptanmıştı. Hıfzısıhha Enstitüsü'nden olumsuz raporun gelmesi üzerine daha önce satışı durdurulmuş olan ilacın toplatılması ve valiliklere yasal işlem yapılması için talimat verilmesi gerekirken, hiç bir işlemin yapılmadığı bildirildi.

Eczacılık Genel Müdürü İbrahim Sezgin'in, ilacın toplattırılması için kendisine verilen dosyayı işleme sokmadığı ve çeşitli gerekçelerle toplattırma kararını geciktirdiği belirtiliyor. Bu arada nümunelerin yetersiz olduğu öne sürülerek başka hastanelerden de toplattırılan örnekler incelenmek üzere Hıfzısıhha Enstitüsü'ne sevkedilmişti. Ancak aradan üç ayı aşkın bir süre geçmesine karşın, araştırmanın yapılması için gerekli paranın yatırılmaması nedeniyle Hıfzısıhha Enstitüsü analiz sonuçlarını göndermiyor.

Bozuk olduğu çok uzun bir süre önce saptanmış olan ilacın toplattırılıp, mühür altına alınarak, açılacak davanın sonucuna kadar saklanması gerektiği bildirilliyor. Mahkemenin firmanın aleyhine karar vermesi durumunda ilaçların imha edildiği ve iki kere imha kararı bulunan bir ilacın ise ruhsatının iptal edildiği belirtildi.

Türkiye'nin dünyada en yüksek oranda kadın çalıştıran ülke olduğu belirtildi

Ankara, (ANKA) — Türkiye'nin dünyada en yüksek oranda kadın çalıştıran ülke olduğu bildirildi.

Türk Sosyal Bilimler Derneği'nin kadın sorunlarıyla ilgili olarak düzenlediği toplantıda konuşan Dernek Başkanı Profesör Nermin Abadan Unat, Türkiye'de faal kadın nüfusun yüzde 44'ünün çalıştığına değinerek kırsal kesimde yaşıyan kadınların yüzde 74'ünün hâlâ okuma yazma bilmediğini ve bunların sosyal güvenceden yoksun olduğunu söyledi.

Sitaş işçileri Genel Müdürü yalancılıkla suçladı

Bursa, (İSTA) — Bursa Organize Sanayi bölgesinde bulunan SİFAŞ'ın ürettiği naylon ve polyester iplik fiyatlarına yüzde 10 dolaylarında zam yapma gerekçesi işçiler tarafından gerçeğe aykırı olarak nitelendirildi.

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasının yetkili bulunduğu SİFAŞ'ın üretim mallarının satışında, bir süre önce uygulamaya giren zammın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca onaylandığı belirtilmiş ve zam için gerekçe olarak da toplu iş sözleşmesinden dolayı işçi ücretlerinin artması gösterilmişti. Konu ile ilgili gelişmeleri basından öğrendiklerini belirten işyeri temsilcileri, SİFAŞ Genel Müdürü Nezih Tunçsiper'in öne sürdüğü gerekçeleri asılsız olarak nitelendirdiler.

Açıklamada «Toplu iş sözleşmesinden dolayı işçi ücretlerinin artırıldığı» iddiasına da şu karşılık verildi.

«SİFAŞ patronları adına Genel Müdür Nezih Tunçsiper basına bir açıklama yaptı. Bu basın açıklaması bir SİFAŞ işçilerini şaşkına çevirdi İşçi ücretlerinin artışından dolayı ipliğe yüzde 10 zam yapıldığını belirtiyor Oysa SİFAŞ işçileri 1 Agustos 1978'den bu yana bir tek kuruş zam görmedi Çalışan bütün SİFAŞ işçileri asgari ücretle çalışmaktadır Kanıt ücret bordrolarımızdır.»

Memur örgütleri baskı yasalarını protesto ediyor

- İzmir'de 34 demokratik örgüt, "yılgınlığa, pasifizme, maceracılığa düşmeden faşist diktatörlüğe geçit verilmeyeceğini" belirtti
- Eskişehir'de 19 sendika ve demokratik örgüt, baskılara karşı çıkacaklarını açıkladılar

Haber Merkezi — Onbinlerce mumurun üyesi bulunduğu demokratik kitle örgütlerinin başkanları yaptıkları açıklamalarda «Gerici baskı yasalarına karşı direnmenin tarihsel bir sorumluluk olduğunu» belirttiler. Konuyla ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz Haber - Der Genel Başkanı Abidin Sökmen, MC iktidarının emekçileri, ücretsiz köleler haline getirmeye çalıştığını, tekellerin istemleri doğrultusunda hareket ettiğini belirterek, «Hiçbir memur örgütünün bu saldırıları tek başına durdurmaya gücü yeterli değildir» dedi. Sökmen, saldırıların sadece memurlara değil, tüm demokrasi güçlerine olduğunu hatırlatarak, «Öyleyse bu saldırılara geçit vermemenin yolu, biz ilerici memur örgütlerinin güçlerini, tüm ulusal demokratik güçlerin gücüyle birleştirmesine bağlıdır» şeklinde konuştu.

Maliye - Memurları Derneği Genel Sekreteri Abdullah Mermer de konuyla ilgili Politika muhabirinin sorularını yanıtlarken, «İçinde bulunduğumuz buhranlı ortamdan çıkış yolu kişi, hak ve özgürlüklerini yoketmektle, örgütlenme özgür lüğünü boğazlamakla olmaz» dedi. Mermer, hukuk devletine inananların, bu tür yasalardan yana olamayacaklarını kaydederek, «Baskı yasalarına karşı tüm demokrasi güçleriyle birlikte olduğumuzu bir kez daha yineleriz» şeklinde konuştu.

Genel - Der İstanbul Şubesi Başkanı Mevlut İnan da, baskı yasalarının gerçekleştirilmesi amacıyla AP - CHP koalisyonunun dayatılmak istendiğini ifade etti. İnan, «Biz sendikasız belediye emekçileri, gerici baskı yasalarına geçit vermeyeceğiz. Bu konuda üzerimize düşen görevi eksiksiz yerine getireceğimizi tüm kamuoyuna duyururuz. İşkolumuzdaki birliğin sağlanması yolunda tüm antifaşistleri birliğe çağırıyoruz» dedi.

İZMİR'DE 34 KURULUŞUN AÇIKLAMASI

İzmir'de 34 demokratik örgüt halkımızın demokrasi güçlerinin muhtıra değil, can güvenliği, ekmek, iş istediğini belirterek, savaşım da yılgınlığa, pasifizme, maceracılığa düşmeden yığın çıkışlarıyla güç ve eylem birliğiyle faşist diktatörlüğe geçit verilmeyeceğini söyledi.

Açıklamada imzası olan örgütler şöyle:

«Maden - İş 3. Bölge Temsilcisi, Lastik - İş, BAYSEN, Petkim - İş, TÜMKA - İŞ, İzmir Şube başkanları, Yeni Haber - İş, Aster - İş, Dev Maden - Sen, Tüm Has - İş İzmir Bölge Temsilciliği, Bank - Sen 5. Bölge Temsilcisi, Devrimci Toprak - İş İzmir Bölge Başkanı, Beton - İş Genel Sekreteri, TÖB-DER, Genel - Der, Haber-Der, Enerji-Der, Bank - Der, Üniversite-Der, Bayındır-Der, YÜS-DER, TÜMAS İzmir Şube başkanları, TÜS-DER Bornova Şube Başkanı, MMO İzmir Şube Başkanı, MO İzmir Şube Sekreteri, Barış Derneği İzmir Temsilcisi, İzmir Tabip Odası Genel Sekreteri, İGD -Konak Şube Başkanı, İKD İzmir Şube Başkanı, Ege Köy - DER Genel Başkanı, Müzik - Der Genel Başkanı, TİSAN İzmir Temsilcisi, DETCA İzmiz Şube Sekreteri, Çamdibi Halkevi Başkanı, Bornova Halkevi Başkanı.»

Öte yandan Eskişehir'de 19 sendika ve demokratik örgüt tarafından yapılan açıklamada, ulusal demokratik güçlerin vakit geçirmeden demokrasi barikatını oluşturmaları ve yaklaşan tehlikeyi bertaraf etmeleri istendi.

● Gazete kâğıdı bulunmuyor (BASIN)

● Gazte, gazteee... yazıyooor!..

İzmir Şoförler ve Otomobilciler Derneği Kongresi bugün

İzmir Şoförler Derneği 12 milyon lira zararda

İzmir, (Politika) — İzmir Şoförler ve Otomobilciler Derneği'nin bugün yapılacak olan kongresi öncesinde 38 yıllık dernek başkanı Seyfi Özgizler ve yönetiminin derneği 12 milyon lira zarara soktuğu öğrenildi.

Kordon Vergi Dairesi'ndeki kayıtlara İzmir Şoförler ve Otomobilciler Derneği ünvanı ve İGB 13 bin 72 sicil numarası ile kaydolunan derneğin 1974 yılından 1978 yılına değin mali denge ve kurumlar vergisini ödemediği belirlendi.

Toplam vergi borcu 1 milyon 576 bin 76 lira olan derneğin vergi cezasının da 11 milyon 917 bin 296 lira olduğu kaydedildi. Özgizler yönetiminin 1974'ten bu yana vergi borcunu ödemeyerek derneği yaklaşık 12 milyon lira zarara soktuğu ve 2 milyona yakın vergi borcunu ödememesi sonucu bu borcun 13 milyon liraya çıkmasına neden olduğu öğrenildi.

Öte yandan muhalefet lideri Nihat Karakaya, başkan Özgizler'in hafta içinde düzenlediği bir basın toplantısında «Derneğin başka ellere geçmemesi için mücadele vereceğiz» dediğini hatırlatarak şunları söyledi:

«Bu cümleyle ne kastedildiğini anlamak mümkün değil. Biz başka eller miyiz. Ben ve arkadaşlarım eller miyiz? Yıllardan beri direksiyon çeviren kişileriz. Aksine Özgizler, koltuğunda oturmaktan başka bir iş yapmamaktadır.»

İLD üyesi Nejat Gökpınar ölümünün yıldönümünde anıldı

Manisa (İSTA) — 1977'yi 1978'e bağlayan yılbaşı gecesi faşistlerce katledilen İLD üyesi Nejat Gökpınar anıldı.

Öğrenciler Manisa Lisesi'nde forum yaptılar. Endüstri Meslek Lisesi'nde ise derslere girmiyerek binaya «Nejat ileri demokratik devrim kavgasında yaşayacak» pankartını astılar. Hükümet önüne asılan pankartın fotoğrafını çekmek isteyen Cumhuriyet ve Yeniasır gazetelerinin muhabirleri polis tarafından tartaklandı. Muhabirlerin makinaları kırıldı. Öte yandan Manisa'da Afgan devrimini ve Sovyetlerin desteğini selamlayan gösteriler yapıldı. İstanbul - İzmir yolu bir süre trafiğe kapatılırken yola «Yaşasın Afgan Devrimi» yazılı pankart gerildi. Yine işten çıkış saatinde üzerlerinde «Afgan Devrimi'ni destekliyoruz», «Yaşasın proletarya enternasyonalizmi» şeklinde yazılı binlerce pul havaya atıldı.

ANKARA ELEKTRİK, HAVAGAZI VE OTOBÜS İŞLETME MÜESSESESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN (E.G.O.)

Tic. 305-79/İP.

1 — Kuruluşumuzca, 6 Kalem Mercedes-Benz ve Büssing otobüsleri V kayışı. (Şartnamesine uygun olarak).

Önerge alınak suretiyle satın alınacaktır.

2 — İlgililer hazırlayacakları önergelerini alım koşullarında belirtilen geçici güvence ile birlikte 21. 1.1980 Pazartesi günü saat 17.30'a dek Kuruluşumuz Yazı İşleri Müdürlüğüne vereceklerdir.

3 — Bu işle ilgili liste, alım koşulları ve şartname Kuruluşumuz Ticaret Müdürlüğünden ücretsiz alınabilir.

4 — Güvence ve 45 gün opsiyon verilmeyen önergeler değerlendirilmeyecektir.

5 — Kuruluşumuz isterse kısmi sipariş yapabilir.

6 — Her türlü gecikmeler ile telgrafla yapılacak önergeler kabul edilmez.

7 — Kuruluşumuz 2490 sayılı yasaya bağlı değildir.

8 — Her türlü yazışmalarda 305-79/İP. referansı kullanılacaktır.

9 — Zarfın üzerine dosya no, tarihi ve «tekliftir» ibaresi yazılacaktır. (Basın: 26388) — 1003

bir ekmek bir Politika

tırmık

AYDIN ENGİN

Savaş çığlıkları

Demirel'in (AP'nin değil) yarı resmi organı Son Havadis 11 Ocak günü manşetinde aynen şöyle diyordu:

«Savaşa Hazırlanıyoruz...»

Şimdi bu başlığı okuyunca biz de tutup:

— Cüşşş... desek ayıp mı olur? Kaba mı konuşmuş oluruz? Peki, naziklestirelim bari:

— Cüşünüz...

Haksız mıyız?

Bu savaş çığlığını duyan akıl başında her yurttaş bizim gibi tepki göstermez mi?

— Kime karşı savaş? Kim saldırıyor ülkemize de savaşa hazırlanıyormuş Son Havadis'in sözcülüğünü yaptığı siyasal güçler?

Savaş çığırtkanlığı salt Son Havadis gibi «son»u gelmiş bir cerideden yük seliseydi güler, omuz silker geçerdik. Bu konuda «tırmık» atmaya sıvanmışsak, sorunun Son Havadis'in sınırlarını çoktan aşmasındandır.

Muhtıra'yı dikkatle okuyan bir göz, paragraflardan birinde, bölgemizde sıcak savaş olasılığının büyüdüğünden söz edildiğini hatırlayacaktır.

Ardından Başkent Ankara'da emperyalizmin askersel ve politik temsilcilerinin birbiri ardına doluşması hatırlanacaktır. 9 Ekim 1979'da üslerin süresi dolunca sessiz, sedasız «geçici statüyü» uzatmakla yetinen ABD, bu kez Nimetz denen Washington'un askersel politikasının mimarlarından bir elebaşıyı aparto par gene Türkiye'ye yolladı. Kapalı kapılar ardında ve şaşılacak kadar kısa sürede anlaşma parafe ediliverdi. Tekellere türcüman basında «üslerin NATO amaçları dışında kullanılmaması sağlama bağlandı» yollu başlık ve yorumlar ardarda çıkmaya başladı.

Besbelli ki bir kedi bir yerlere pisledi ve şimdi kediler korosu bu pisliği örtmek için çabalıyor.

Bu isterik savaş çığlıkları hangi kirli ve kanlı hesapların ürünü?

Bu soru enine boyuna yanıtlanmalı, sergilenmeli ve halkımıza aşikâr edilmelidir.

Ortadoğu'da halkların kazanımları yeni boyutlar alıyor. İran, zalim ve kanlı şah yönetimini kapı dışarı edip, SAVAK imparatorluğunun elebaşılarını ipe çektikten sonra derin bir çalkantının içine girdi. Umutlu bir çalkantıdır bu. İran halkının gerçek kurtuluşa giden yoldaki devrimci arayışlarının çalkantısıdır. Bu çalkantıdan daha ileri bir İran doğacaktır. Sömürünün daha da kısıtlandığı, zulmün belinin kırıldığı, sosyalizme açılan yolda ki ayrık otlarının ayıklandığı, aşılmaz sanılan kayaların dinamitlendiği bir çalkantıdır bu.

İran'da halk kazandı ve emperyalizm yitirdi. Bölgemizde yükselen Washington kaynaklı savaş çığlıklarının bir nedeni de budur işte: «ABD emperyalizmi İran'da yitirdiği konumları yeniden kazanmanın, yada bir başka kazanımla gidermenin yolunu» kanlı bir bölgesel savaşta görmüşe benziyor. Kıbrıs'taki Agratur üssüne yığılan 3 bin Amerikan deniz piyadesinin ve 15 fantomluk öldürücü hava gücünün anlamı budur.

— İran'da yitirilen konumları kazanmak... derken emperyalizmin ense kökünde bir şamar patladı. Afganistan'da «devrim güçleri» yeni kazanımlarla devrimi pekiştirdiler. Uluslararası dayanışmanın askersel desteği ile feodal Afgan beylerinin örgütlediği karşı devrim çeteleri ezildi.

— Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olanlar, örneği, İran'daki konumlarını yeniden kazanmak hesabında iken Afganistan ile ilgili umutlarının da suya düştüğünü gören ABD emperyalizmi, ülkemizi **«tek ve son umut»** ilan ediverdi.

Kimin umudu?

Emperyalizmin, Ortadoğu'daki son ve tek umudu (imiş)...

Suudi Arabistan, Mısır, İsrail gibi daha kıdemli «umut»lar dururken Türkiye'ye emperyalist merkezlerden yöneltilen bu «yağlama ve yıkama»nın sebebi ne ola?

1950'lerde görgüsüz ,alabildiğine yalak bir iktidarın NATO'ya yamanabilmek, petrol ve maden tekellerinin kucağına oturabilmek, «küçük Amerika» olabilmek için çırpınırken başını döndüren, sevinçten kanat taktıran bu tür «yıkama yağlamalar» ne hazin ki bugün yeniden ısıtılıp pazarlanıyor.

Tekelci basın da bu yaveyi allayıp, pullayıp yutturmaya çabalıyor halkımıza.

Sıyırın şu cilalı sözlerin üstündeki maskeyi, geriye kan kokan, histerik savaş çığlıkları kalacak.

Kime karşı?

Afgan halkına karşı, İran halkına karşı, Ortadoğu'nun yoksul ve emekçi halklarına karşı.

Kimin adına?

ABD emperyalizmi adına. Ford adına, General Motors adına, Siemens, Thyysen, Mobil Oil, Standart Oil, Shell ITT adına. Uluslararası tekelci sermaye adına.

O halde şimdiden, saniye sektirmeden, günü hiç geçmeden haykıralım:

Eğer, emperyalizmin kanlı ve kirli çıkarları adına Ortadoğu halklarına ölüm kusmak üzere savaşa sürülecekse...

Eğer, İran halkının söken şafağını karartmak, Afgan halkının ışıklı yoluna kara bir kanat gibi dikilmek üzere savaşa sürülecekse...

Halkımız buna şimdiden «hayır» diyecektir.

Bin kerre, milyon kerre hayır...

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT - I

09.02 Gençlikle Gelen
10.02 Tatil Sabahı
12.02 Radyo Tiyatrosu
Derek Benfield'in «Parti» adlı yapıtı yayınlanacak:
18.00 Sanat Tarihi
20.22 Amatör Sesler
Türk Halk Müziği'nin amatör sanatçıları mikrofona geliyor.
20.45 Hafif Müzik

TRT - II

09.40 Sevgi Üstüne
10.00 Çocuğun Dünyası
11.30 Hafif Müzik
13.30 Şarkılar
14.00 Devlet Bütçesi
14.20 Türküler
14.45 Şarkılar
1.15 Sözlü Anlatımdan Sesli Anlatıma

TRT - III

09.30 Pazar Stüdyosu
10.00 Unutulmayan Melodiler
13.00 Sizin Seçtikleriniz
14.00 Müzik Başlasın Perde Açılsın
14.45 Sizlerle 45 Dakika
17.09 Çay Saati
21.30 Dünya Şarkı Söylüyor

TRT Program

11.00 GÜNAYDIN

12.00 MİNİ BALE

12.05 TATİL SİNEMASI

Sürekli filmin «POLİNESYA MACERASI» adlı 5. bölümü yayınlanacak.

Kendi gezeginde «Doğum günü» diye tabir edilen ölüm günü hastalığına yakalanan Mork, çok zorlu saatler geçirir. Ancak Mindi ve babasının da yardımıyla kendisine enerji verecek gücü sağlayan Glik adlı yumurtayı bulur ve kurtulur.

13.40 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

14.30 TATİL GÜNÜ

17.00 HABERLER

17.05 TATİL GÜNÜ

19.30 MORK VE MİNDİ

20.00 HABERLER

20.35 SAZ ESERLERİ

20.45 SHAKESPEARE

Programın bugün yayınlanacak olan 2. bölümünde, Şekspir yeni bir grupla tiyatro kurmaya çalışmaktadır. Bu arada kuruluş masraflarına karşılık Kral Üçüncü Richard faslını yazmaktadır. Londra'da veba salgını vardır ve hergün binlerce kişi ölmektedir.

21.30 ANADOLU'DAN SESLER

Artvin Ekibi, Seyfettin Tomaki: Eminem Pazarmısın - Müdür Beyin Yeşil Kürkü, Karadeniz Ekibi, Belkız Akkale: Gam Elinden, Kars Ekibi, Tuğrul Şan: Sunayı da Deli Gönül, Varıp Neylemeli, Silifke Ekibi, Arif Meşhur: Bir Güzel Metedem Derdinden Deli Oldum.

22.30 SANAT DÜNYASI

22.55 HABERLER

İşte, MHP'nin bir yıllık suç dökümü...

FAŞİST TERÖRÜN 1979 BİLANÇOSU

● Ülkü KARAOSMANOĞLU

MİSK köşeye sıkıştı

— 11 —

11 TEMMUZ

● Abdi İpekçi'yi öldürmekten sanık Mehmet Ali Ağca ile suça katılmaktan santk Yavuz Çaylan mahkemede 1 Mayıs 1978'de silahlı bir saldırı düzenlemek suçundan aranan **Ali Tüfekçi**, İskenderun **MİSK** binasında yapılan aramada yakalandı. **MİSK**'e bağlı **Mensucat - İş Sendikası Başkanı Hilmi Kürşat** ile sendika yöneticilerinden **Hüseyin Şenay** da gözaltına alındılar. **MHP** üyesi ve **Ülkü Ocakları** Aydınlıkevler eski Şube yöneticilerinden olduğu bildirilen **Ali Tüfekçi**'nin bir süre önce de **AP** Genel Merkezi ile **Çelik-İş** Sendikası Genel Merkezi'nde görev yaptığı öğrenildi. İskenderun **MİSK** binasında yapılan aramada iki dinamit, tahrip kalıbı, 9 kapsül ve üç metre uzunluğunda dinamit fitili bulundu. Tüfekçi'nin Ankara Ziraat Fakültesi öğrencisi Aynur Sertbudak'ın öldürülmesinde başrolü oynayan **Nazım Alemdar, Ufuk Tanılkan** ile **Mehmet Arslan** adlı komandoların yönlendiricisi olduğu da belirtiliyor. Nazım Alemdar ve Ufuk Tanılkan'ın tutuklu olduğu, Arslan'ın ise Federal Almanya'ya mece tutuklandıkları.

● Ankara'nın Aydınlıkevler semkaçtığı ifade ediliyor.

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan davada 1 Mayıs günü yapılan silahlı saldırıya katılanlardan **Mehmet Erkuş, Tuncay Livilik, Rıza Şahertan, Şirzat Nacak, Rıfat Unutmazcan, Mustafa Veli** ve **Atilla Nacak** adlı komandolar toplu katılama kalkışmak suçundan ölüm cezasına çarptırıldılar. Ceza, sonradan 16 ile 6'şar yıl arasında değişen hapis cezalarına çevrildi. Bu arada aynı olaya katılan diğer sanıkların yakalanmalarından sonra **Ali Tüfekçi**'nin dosyası ayrıldı. Ankara Altındağ 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nden Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilen dosyada 30 Haziran 1975 günü **Büyük Ülkü Derneği** Aydınlıkevler Şubesi'nde Dernek Başkanı **Feridun Akkuzu** Başkanlığında Ekrem Yüksel, Nuretttin Kıroğlu ve isimleri saptanamayan 10-15 kişilik bir grubun saat 22.30 sıralarında bir toplantı yaparak Aydınlıkevler Türk-İş Bölgesinde afiş yapıştıran ilericileri kurşunlamaya karar aldıkları belirtiliyor. Dosyaya göre toplu halde Türk-İş bloklarına giden komandolar ilericileri kurşunladıktan sonra yoldan geçmekte olan Mehmet Güneş adlı kişiyi göğüs ve karnından bıçakladılar. Tutuksuz olarak duruşmaya devam eden sanıkların son duruşmaya gelmedikleri ve kaçtıkları ifade ediliyor.

13 TEMMUZ

Veli Can Oduncu ve arkadaşlarının Paşakapısı Cezaevi'nde gardiyanları etkisiz duruma getirdikten sonra bir **Maden-İş** üyesini öldürüp, üçünü de ağır yaralamalarıyla ilgili soruşturma Üsküdar Savcılığı'nca sürdürülüyor.

16 TEMMUZ

Ankara Sıkıyönetim Askeri Cezaevinde **MHP**'lileri ziyarete gelen **MİT** ajanı avukat **Can Özbay** tabanca ile yakalandı. Özbay, MC döneminde **MHP** Genel Başkanı **Alpaslan Türkeş** tarafından Devlet İstatistik Enstitüsü Personel Şubesi Müdürlüğüne getirilmişti. Avukat Can Özbay'ın MİT ajanı olduğu 12 Mart yargılamaları sırasında ortaya çıkmıştı.

Silahlı soygun, ırza geçme ve güvenlik güçlerine silahlı mukavemet suçlarından İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Cezaevinde tutuklu bulunan komandolardan **Ahmet Seçkin**, yine sağ görüşlü **Hamdi Altunezen**'i şişleyerek öldürdü.

20 TEMMUZ

— **Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK)**'in firarda veya tutuklu bulunan bazı cinayet sanıklarına parasal yardım yaptığı, binasını da silah deposu haline getirdiği saptandı. **MİSK**'in hesapları Emniyet Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı ve Vilayet Hesap İşleri tarafından denetlendi. Yapılan denetleme sonucu çeşitli cinayet suçlarından tutuklu veya firarda bulunan kişilere para verildiği saptandı. Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi, **MİSK, ÜGD, ÜOD** ve **Ülkücü İşçiler Derneği** arasındaki parasal ilişkilerin açığa çıkarılması için Yargıtay'a başvurdu.

Ankara Mamak Cezaevi'nde tutuklu bulunan **Ülkücü İşçiler Derneği** eski başkanlarından **Mustafa Sami Barshan** daha önce verdiği ifadede 600 bin lira tutarındaki parayı firarda bulunan bazı komandolara dağıttığını söylemişti.

ODTÜ profesörlerinden Tosun Terzioğlu'nu öldürmeye azmettirmekten tutuklu bulunan Barshan'ın ve bazı başka ifadelerin sonuçlarını değerlendiren Sıkıyönetim Komutanlığı'nın ve Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün isteği üzerine **MİSK**'in ve Ülkücü İşçiler Derneği'nin hesaplarında incelemeler yapıldı. Yapılan incelemelerde çeşitli eylemlere karışmaktan hakkında giyabi tutuklama kararı bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumu Yönetim Kurulu öğrenci temsilcisi **Esat Bütün** ile **Ethem Kıskıs**'a çeşitli ödemelerde bulunulduğu anlaşıldı. Balgat katliamı sanıklarından olan Kıskıs da MC döneminde **MHP**'li Devlet Bakanı **Sadi Somuncuoğlu**'nun özel kaleminde görev yapmıştı.

Bu arada binasında iki gün önce bomba imal ederken meydana gelen patlama sonucu ağır yaralanan **Mustafa Arıcak** adlı komandonun kaldırıldığı Numune Hastanesi'nden kaçırılmak istendiği bildirildi. **MİSK** binasındaki patlama da bir kişi ölmüş, bir kişi de yaralanmıştı. Ankara Emniyet Müdürlüğü'nce yapılan açıklamada **MİSK** binasındaki patlamayla ilgili olarak elde edilen teknik bulguların sonuçlarından, patlamanın bina içinde, imal sırasında meydana geldiği belirtildi.

21 TEMMUZ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, **MİSK Genel Başkanı Ömer Faruk Akıncı, Teşkilatlanma ve Eğitim Genel Sekreteri Hüsnü Çetiner ve Kültür Sitesi İdare Müdürü Sami İçel ile Site Bekçisi Yusuf Kuzucu**'yu gözaltına aldı.

MİSK binasında bomba imal ederken yaralanan ve komandolar tarafından kaçırılmak istenilen yaralı **Mustafa Arıcık** kurtarılamadı.

— **Kaynarca**'da ilerici mühendis **Kenan Öztürk**'ü öldürmekten sanık olarak yargılanan **MHP**'li **Ali Akın**, suçu bir başkasının üstlenmesi üzerine serbest bırakıldı. Duruşmada «ülkücü» olduğunu açıklayan bir başka sanık, Öztürk'ü kendisinin öldürdüğünü söyledi ve Akın'ın serbest bırakılmasını sağladı.

22 TEMMUZ

Bağımsız Çelik - İş Sendikası Başkanı ve **MHP** üyesi **Ali Ulukanlıgil**'in, kiralık katillere verdiği 1.5 milyon liralık senetin altındaki imzasının gerçek olduğu Adli Tıp Meclisi'nce saptandı. Adlarına 500'er bin liralık senet imzalanan **İzzet Kıraç, Kenan Kiremitçi** ve **Ziya Akdeniz**, MHP'li sendikacı Ali Ulukanlıgil'in kendilerine verdiği bu para karşılığında Aykut Deren, Kubilay Canbay ve Maden - İş yöneticilerinden birini öldürmelerini istediğini polisteki ifadelerinde itiraf ettiler. Bu arada **Ziya Akdeniz**'in 1975 yılında İskenderun'da ilerici bir kahveciyi öldürdüğüne itiraf ettiği bildirildi. Antakya Emniyet Müdürü Nejat Akar, MHP üyesi Ulukanlıgil'in ve aynı sendika yöneticilerinden **Halil Kolağası, Ahmet Kayıcıoğlu** ve **Abdullah Kuzulu**'nun da arandığını bildirdi.

— Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nca gözaltına alınan 4 **MİSK** yöneticisinden sonra aranan 3 **MİSK** yöneticisi de teslim oldu. **MİSK** Genel Sekreteri **Mete Başen**, Genel Mali Sekreteri **Şükrü Dağdeviren** ile Eğitim ve Kültür Sitesi Müdür Yardımcısı **Yılmaz Menetli**, Mamak Askeri Cezaevi'ne kondular. **MİSK** binasında bomba imali konusunda gazetecilerin sorularını yanıtlayan AP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**, **«Bomba imal etmek yasaktır. Ben bunu savunacak değilim. Umarım ki, haber doğru değildir»** dedi.

23 TEMMUZ

Yankı dergisinin sorularını yanıtlayan İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, **«Forensik, balistik ve biyolojik labaratuvarlarımızı kurduk. MİSK'te ölen ve yaralananların bomba imaline katıldıkları sabit»** dedi.

— **CHP** İzmir Milletvekili Süleyman Genç, **«Yıllardan beri bilinen bir gerçek artık iyiden iyiye gözler önüne serildi. Görmek istemeyen gözlerin içine sokulacak kadar ortada MHP'nin ve yandaşlarının durumu. MHP'nin, MİSK'in ÜGD'nin ipliğini mahkemeler de birer birer ortaya döküyorlar. Yıllardan beri bilinen gerçekler artık bassavcının önünde birer kanıt, birer belge olarak duruyor. Başsavcının bunca belge karşısında hâlâ ne beklediği, neden MHP'yi Anayasa Mahkemesi'nin kapısına dikmediği soruları kuşku yaratan sorular. Başsavcı, zaman geçirmeden görevini yapmalı ve MHP hakkında dava açmalıdır»** dedi.

Yarın: İçişleri Bakanı Güneş: «MİSK'teki patlama imal sırasında oldu»

---

1 MAYIS KOLHOZU

Yazan: Galina NİKOLAEVA

Gündemdeki birinci sorun

— 46 —

Vasiliy'e, hattâ Valentina da değişmiş gibi geldi. Geniş omuzlu, açık boz renk kostümü, ona ciddî ve iş çıkaran bir insan hali veriyordu. Boz kumaşın üzerinde, renk renk nişan şeritleri göze çarpıyordu. Valentina'nın kaşları, ilk defa olarak Vasiliy'in dikkatini çekti. İnce, hafif, burnunun üzerinde çatılmış, uçları şakaklarına doğru kanat gibi kalkmış kaşları, yüzüne canlılık ve cesaret ifadesi veriyordu.

Vasiliy «nasıl da değişiyor», diye düşündü. «Onu dördüncü defa görüyorum ve her defasında başka insan. Acaba hangisi yaramaz? Valka mı, sincap kürklü «yanık kaval» mı, yoksa şimdiki kararlı, ciddî kadın mı? Birden anlayamazsın ki! Kadın değil mi!...»

Valentina'nın yanında, subay üniforması giymiş ve tıpkı onun gibi nişan şeridini takmış Buyanof oturuyordu. Vasiliy, onların da kendilerini, onun gibi kolhozda önemli ve sorumlu kişiler sayarak ilk parti toplantısına gayet ciddî gelmek istediklerini anlamıştı.

Sözleşmedikleri halde, her üçü de bayram kıyafetine girmişler, içten ve dıştan kendilerini derleyip toplamışlar, arkalarında büyük ve güzel bir yaşamın bulunduğunu açıkça hissetmişlerdi. Bu hava içinde, birbirlerini daha fazla beğendiler.

Vasiliy, değişen odasını, yarı askeri yarı sivil giyinmiş genç, güzel, kendilerinden emin Valentina'yı ve Buyanof'u gözleriyle kucakladı, gülümsedi ve şu sonuca vardı:

«Galiba bir şeye benzedi... Galiba iyi olacak...»

Aynı duyguyu Valentina ile Buyanof da yaşıyorlardı. Buyanof meslekini seviyor ve sayıyordu ve bu aşırı saygıyı kişiliğine de maledi yordu. Geleceğin elektriğe ve radyoya ait olduğuna kaniydi. Elektrik ve radyo dışında yalnızca atom enerjisini tanıyor, tekniğin diğer başarılarına, pek genç ve kolay coşan insanlara özgü ihmalkârlıkla bakıyordu. Buyanof kendini, kolhozda teknik aydınların ve zamanımızın tekniğini bilenlerin biricik temsilcisi sayıyor, aksi rastlantılar yüzünden «gerçek çapta» işten yoksun edildiğine inanıyordu. Savaştan önce büyük su elektrik istasyonunda çalışmış ve yetişmiş savaş sırasında ise, hep büyük parti örgütlerine üye olmuştu. Bu parti örgütlerini, bu üç kişilik örgütle karşılaştırınca, buradaki ona küçük ve zayıf geliyordu. Bu toplantıya, kolhozun en tecrübeli ve kültürlü adamı olarak katılacağı kanısıyla gelmişti.

Gündemdeki birinci sorunu, örgüte sekreter seçme sorununu, çabuk ve oybirliğiyle çözümlediler: Valentina'yı seçtiler.

İkinci sorun, yani kolhozda emeğin örgütlenmesi de çözümlenmek üzereydi.

Vasiliy:

— Anlaştık galiba, her şey açık. Vakit kaybetmeden her şeyi inceledik ve karar aldık, dedi.

Valentina yerinden kalktı:

— Hayır, henüz her şeyi bitirmiş değiliz! Yoldaşlar, söz istiyorum.

Valentina'nın ciddî, kanat gibi açılmış kaşları hafifçe yukarıya kalkmıştı ki, bu yüzüne kesinlik ve güven ifadesi veriyordu.

— Konuş Valentina Alekseyevna! Ne eklemek istiyorsun?

— Üçümüze, özellikle de sana ilişkin konuşmak istiyorum Vasiliy Kuzmiç.

— Bana ilişkin mi?! Pekâlâ, konuş!

(Devamı yarın)

SANAT•EDEBİYAT•KÜLTÜR

Dziga Vertof'u anarken

"Sinemamızın görevi, yaşayan insanı açımsamaktır,,

● Ünlü Sovyet sinemacısı Dziga Vertof, yaşamı boyunca Sinema-göz (Kinoglaz) yönetimi gerçekleştirmeye çalıştı. Gerçeği diyalektik açıdan ele alan bir sinema anlayışının kurulmasına öncülük etti, «Analizci kurgu» teknolojisini ustalıkla kullandı.

Ünlü Sovyet sinemacısı Dziga Vertof (12.1.1896-12.2.1954) gerek filmleri, gerekse kuramsal çalışmalarıyla dünya sinemasının gelişmesinde büyük katkılarda bulundu. Gerçekleştirdiği **«Kinonedelya»** (1918-18) ve **«Kinopravda»** (1922-25) haber filmleri dizileri ve **«Sovyet, İleri»** (1926), **«Dünyanın Altıda Biri»** (1926), **«On Birinci Yıl»** (1928), **«Alıcılı Adam»** (1929), **«Donbass Senfonisi»** (1930), **«Lenin'e Üç Şarkı»** (1934) filmleriyle sinema klasikleri arasına girdi.

«Dolaysız sinema»nın en ateşli savunucusu olan D. Vertof, yaşamı boyunca; «sinemanın tüm olanaklarından, buluşlarından ve yöntemlerinden yararlanarak gerçeği bulmayı ve göstermeyi amaçlayan, görünmeyeni görünen kılan, karanlığı aydınlatan sinema - göz (kinoglaz) yöntemi"ni geliştirmeye çalıştı. Gerçeği diyalektik açıdan ele alan bir sinema anlayışının kurulmasına öncülük etti. "Sentez analizin tamamlayıcısıdır" diye belirlenen bilimsel dünya görüşüne uygun olarak "analizci kurgu" tekniğini ustalıkla kullandı. Yanısıra, örgütlediği «sinema - göz» toplulukları ve "yaratma laboratuvarları" aracılığıyla sinemanın geniş kitlelere ulaşmasını sağladı.

Kuşkusuz, D. Vertof'un dünya sinemasını ileriye götüren etkinliklerini yaşadığı dönemi ve ortamı gözönüne alarak değerlendirmek, hatta bunları devrim sürecinin bir türevi olarak ele almak gerekir.

Büyük Oktobr Devrimi'nden sonra, yeni kuruluş Sovyetlerde, tüm sanatlarda olduğu gibi, sinemada da birçok grup oluştu. **Kuleşov, Ayzenştayn, Pudovkin, Vertof, Kozinçev, Trauberg**, hatta geleneksel ticari sinema anlayışını sürdüren **Protozanov**'un çevresinde kümelenen, birbirinden bağımsız çalışan bu sinema grupları yoğun ve yetkin çalışmalar ortaya koydular. Aralarındaki yaratıcı yarışma ve çatışma noktasına varan tartışmalar, genç Sovyet sinemasına olağanüstü bir canlılık kazandırdı. Genellikle Devrim içindeki kitleleri konu edinen, o zamana dek görülmemiş üslup denemelerine yer veren başarılı filmler yapıldı. Sinema ve sanat dergilerinde, gazetelerde sinemanın özgül sorunları enine boyuna tartışıldı. Kısacası, Sovyet sinematografisi, Rönesans dönemindeki resim sanatıyla kıyaslanabilecek çok yüksek bir sanat düzeyine ulaştı.

Ülkemizde pek tanınmayan D. Vertof gibi dev bir sanatçıyı birkaç satırla tanıtmak elbette olanaksız.

(Konuyla daha çok ilgilenenler, Çağdaş Sinema Dergisi'nin 2, 4, 7, 8 sayılarına bakabilir).

"Sinema-Göz'ün gerekliliği,,

(Ünlü Sovyet sinemacısı Dziga VERTOF'un sinema anlayışını kısmen açıklayan 1926 tarihli bir yazısını sunuyoruz.)

Gözümüzde görme yeteneği sınırlıdır. Bu yüzden insanlar, gözle görünmeyen olguları görebilmek için mikroskopu, bilinmeyen ve uzak dünyaları açımsamak için teleskopu, görülebilir evreni daha iyi kavramak, ileride üzerinde durulması gereken olayları saptamak için alıcıyı buldular.

Fakat alıcının şansı olmadı. Çünkü icat edildiği günlerde, sermayenin egemen olmadığı tek bir ülke yoktu. Burjuvalar, şeytanca bir düşünceyle bu yeni oyuncağı halkı oyalamak, daha doğrusu, işçilerin dikkatlerini temel amaçlarından, sermayeye karşı savaşımlarından başka yönlere çekmek için kullandılar.

Sinema salonlarının afyonlu elektriği altında, yarı tok yarı aç işçiler ve işsizler demir yumruklarını gevşettiler ve kendilerini farkında olmadan moral bozucu burjuva filmlerinin etkisine kaptırdılar. Tiyatrolar pahalıdır ve koltukları çok sınırlıdır. Bundan yararlanan sermayedarlar, kendi sınıflarının beğenilerini, aşk öykülerini, hizmetlerinde çalıştırdıkları kimselerle olan ilişkilerini konu edinen, yüksek zümre ve aristokratlar ile alt tabaka, işçi ve köylüler arasındaki farklılıktan söz eden teatral filmlerin yaygınlaşmasını sağladılar.

Devrim öncesi Rusya'sında sermayenin sineması aynen bu görevi yüklenmişti. Oktobr Devrimi'nden sonra, sinemanın yeni yaşama ayak uydurması zor oldu: Çar'ın memuru rollerine çıkan oyuncular işçi rolleri oynuyorlar, saray kadınını oynayan kadın oyuncular da, şaklabanlıklarını «Sovyet usulü» yineliyorlar.

Bu şaklabanlıkların, burjuva tiyatrosu biçimi ve tekniğinin bir yansıması olduğunu çok az kişi kavrıyor. Bu tür sinemadan yana olduklarını açıklayan, birçok çağdaş tiyatrocuyu tanıyoruz.

Güncel ve bilimsel filmler dışında, teatral olmayan bir sinemanın varolabileceğini görenler, çok küçük bir azınlık.

Tüm tiyatro temsilleri ve tüm sinema filmlerinin yapısı aynıdır: Bir dram yazarı ya da senaryocu, bir tiyatro ya da sinema yönetmeni, oyuncular, provalar, dekorlar ve seyirci önünde verilen bir temsil. Tiyatroda önemli olan oyuncunun oyunu olduğu için, senaryo ve oyuncunun oyunu üzerine kurulmuş bir film teatral bir yapıt olmaktan öteye gidemez. İşte bunun için, değişik görüşleri olan yönetmenlerin yapıtları önemli bir ayrım göstermiyor.

Böylesine bir sinema, alıcının gerçek amaçlarına da ters düşer. Alıcının görevi, yaşayan insanları açımsamaktır.

«Kinopravda» (Gerçek-sinema film dizisi), tiyatro dışında da devrimci çalışmalar yapabileceğimizi açıkça kanıtladı. Sinema-göz, Kinopravda dizisinin başlattığı Sovyet sinemasını yaratma çabasını sürdürüyor.

(Sinema-göz toplulukları için gerekli bilgiler, Giriş bölümü, 1926)

---

kısa... kısa...

SANAT EMEĞİ VE GÜNEŞ YAYINLARINDAN İKİ YENİ KİTAP

İsmail Uyaroğlu'nun **«Bir Liranın İki Günü»** adlı çocuklara öykü kitabı Güneş Yayınları'ndan ve Erdal Alova'nın **«En Son Çıkan Şarkılar»** adlı şiir kitabı Sanat Emeği Yayınları'ndan çıktı.

Uyaroğlu, 1979 yılı Yunus Nadi Armağanı Yarışması'nın da birincilik ödülünü alan kitabında, küçük okurları toplumsal sorunlarla yönelt mekte, onların bilgi düzeyine uygun başarılı bir yöntem izlemiş.

Alova, bu ilk kitabında daha önce yayınlanmamış olan şiirlerine de yer veriyor. Kitapta, yazarın bir ozan olarak amaçlarının ne olduğuna ilişkin ipuçları var.

DOSTOYEVSKİ'NİN YAŞAMI FİLME ALINIYOR

Moskova'da, ünlü Rus Yazarı Dostoyevski'nin yaşamını konu edinen bir filmin çekimine başlandı. Filmin yönetmeni Aleksandr Zarhi. Dostoyevski'nin çok karmaşık bir kişiliğe sahip olduğunu bu yüzden bugüne dek hiçbir sinemacının onun yaşam öyküsünü filme almaya yanaşmadığını söyledi.

BÜKREŞ'TE BALKAN GÖRSEL SANATLAR SERGİSİ DÜZENLENİYOR

22 Ocak - 22 Şubat tarihleri arasında Bükreş'te Balkan ülkelerinin katılacağı bir Görsel Sanatlar Sergisi düzenlenecek.

Balkanlar Barış Bölgesi adını taşıyacak olan sergi, Romanya Kültür Bakanlığı'nca düzenleniyor.

Maden-İş 3. Bölge Temsilciliği "Sanat ve Kültür Etkinlikleri Salonu"nu hizmete açtı

T. Maden - İş Sendikası 3. Bölge Temsilciliği, işçi sınıfının sanatsal ve kültürel etkinliklerini geliştirmek amacıyla yapımını tamamladığı «Maden - İş Sanat ve Kültür Etkinlikleri Salonu»nu 4 Ocak günü hizmete açtı. 3 Bölge Temsilcisi Vural Atis'in yaptığı açılış konuşmasından sonra, B. Brecht'in «Faşizmin Korku ve Sefaleti» adlı tiyatro oyununun altı bölümü sehnelendi. Salonda, karikatür ve 1 Mayıs 1979'un fotoğraf sergileri sunuldu.

Vural Atis, açılış konuşmasında, «Burjuvazinin yozlaşmış kültürüne karşı işçi sınıfının kültürü boy vermektedir» dedi.

İşçi sınıfının kültürünün gelişmesine karşın işbirlikçi tekelci burjuvazinin ve onun hükümetlerinin, her alanda olduğu gibi sanat ve kültür alanında da saldırılarını durmadan artırdığını, işçi sınıfının yiğit savaşçısı Nazım Hikmet'in hâlâ kitaplarının toplattırıldığını, sergilerin basılıp dergilerin yasaklandığını, resim ve heykellerin parçalandığını, sanat ve kültür çalışmalarının Ceza Yasası'nın ünlü maddeleri 141 ve 142 aracılığıyla engellenmek istendiğini belirten Vural Atis, herşeye karşın işçi sınıfı sanatının ve kültürünün gün be gün gelişerek yığınların elinde bayraklaştığını belirtti.

Uluslararası Gençlik Kitapları Kurulu Türkiye seksiyonu oluşturuluyor

Kısa adı İBBY olan Uluslararası Gençlik Kitapları Kurulu, Türkiye'de yayınlanan gençlik ve çocuk kitaplarının tüm dünyaya tanıtılması amacıyla bir seksiyon oluşturuyor.

Türkiye Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi'nin yaptığı açıklamaya göre, merkezi İsviçre'de olan ve 47 ülkenin üyesi bulunduğu Uluslararası Gençlik Kitapları Kurulu'nun Türkiye Seksiyonu, Türkiye Kütüphaneciler Derneği'nin Kurul'a üye kaydını yaptırmasıyla oluşacak.

Bu konuda gerekli çalışmaların yapıldığı belirtilen Türkiye Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi'nin açıklamasında şöyle denilmektedir:

«Gençliğe iyi kitaplar sunulması sorunuyla ilgilenen dünyadaki tüm kuruluşları bir araya getirmek, bu tür kitapların yayınlanmasını ve onlardan yararlanılmasını geliştirmek, çocuk ve gençlik kitapları aracılığıyla uluslararası ilişkileri geliştirmek ilkesini benimseyen Uluslararası Gençlik Kitapları Kurulu, kendisine bağlı olan dünyanın çeşitli ülkelerindeki ulusal seksiyonlarla çalışmalarını sürdürmektedir.

«Ulusal seksiyonlar ise, kendi ülkelerindeki gençlik kitaplarıyla, çocukların ve gençlerin eğitilmesi, yetiştirilmesi yolunda uğraş veren kuruluşlarla işbirliği kurar ve diğer ülkelerin seksiyonlarıyla karşılıklı diyalog içine girme zemini arar.»

---

9 Demokratik örgüt AKM'deki sinema gösterilerinin durdurulmasını kınadı

Atatürk Kültür Merkezi'ndeki sinema gösterilerinin Kültür Bakanlığı'ndan gelen bir emirle belirsiz bir tarihe kadar durdurulması nedeniyle 9 demokratik örgüt bu uygulamayı kınayan ortak bir açıklama yaptı.

Türkiye Yazarlar Sendikası,, Sinema Yazarları Derneği, Sine-Sen, Yön-Sen, TRT-DER, Det-Ça, Ti-Sen, Sinematek ve İşçi Kültür Derneği tarafından ortak olarak yapılan açıklamada bu gösterilerde çeşitli ülkelerin sinema sanatlarından örnekler verildiği ve sinemaya canlı bir etkinlik sağlandığı görüşü belirtildi.

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına .....KEMAL TÜRKLER
- Yazışleri Müdürü ..... Osman İKİZ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad No: 20/27. Kat: 1 Kızılay Telefon: 18 79 59 17 65 36 — Teleks: 42 486 42 879
- İzmir: Şehit Fethi Bey Cad. Hasan Hoca Sok. No: 42/2 Konak Telefon 13 69 61
- Dizgi: ..... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ..... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ..... Hürriyet Holding A.Ş.

- İLAN KOŞULLARI: 3-4-5-7 sayfalar (sütun / cm): 500 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 500 TL. Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 1000 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL. 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

"Üçlü Çağrı" işçi semtlerinde tartışıldı

(Baştarafı 1. Sayfada) şist tehlikeye karşı duracak güçlerin ülkemizde var oldu ğu belirtilen açıklamalarda özellikle eylem birliği ve yı ğın çıkışlarının önemi üzerinde duruldu.

ZEYTİNBURNU'NDA

Zeytinburnu'nda bulunan ilerici gençler, ilerici kadınlar, Tokatlılar ve Giresunlular Halk Kooperatifleri ile Tokat-Der tarafından ortak taşa yapılan açıklamada fa şist tehlikenin yığınsal çıkış lar ve örgütlü genel direniş ile geriletileceği ve halkın demokratik erkinin kurulaca ğı belirtildi ve «Gerçek kurtuluş yolu budur» dendi.

Zeytinburnulu işçi ve emekçiler Parlamento dışı güçlerin politik ve sendikal platformda atılacak adımlarının destekçisi olacaklarını da vurguladılar.

8 sendika

Baştarafı 1. Sayfada) genel merkezlerinin ortak açıklamasında tüm demokrasi güçleri, eylem birliğini daha da yaygınlaştırmak için mücadeleye çağrıldı.

Genel merkezleri Ankara'da bulunan DİSK'e bağlı Devrimci Toprak - İş, Türkiye Yeni Haber - İş, Petkim - İş, BAYSEN, Dev Maden - Sen ve TİS ile bağımsız Yeni Ges - İş ve Tüm Has - İş yöneticileri yaptıkları ortak açıklamada, ülkede sınırlı olan demokrasinin tamamen ortadan kaldırılmasının bir an meselesi olduğunu hatırlatarak, **«Bunun durumdan tek çıkış yolu, tüm antifaşist, antiemperyalist, antitekel güçlerin eylem ve cephe birliğidir. Tehlikenin büyüklüğü bu eylem ve cephe birliğine her zamankinden daha yaşamsal bir zorunluk haline getirmiştir»** dediler. Bu konuda umut verici adımlar atıldığı belirtilen açıklamada, sendikal düzeyde, metalurji, cam, tekstil, banka-büro ve diğer işkollarında gelişen eylem birliği girişimlerinin önemli kazanımlar olduğu bildirildi. Politik düzeyde de TSİP, Birlik - Dayanışma ve Devrimci Demokratlar tarafından yapılan ortak çağrının eylem ve cephe birliğinin gerçekleştirilmesi için yeni olanaklar açan önemli bir adım olduğu hatırlatılan açıklamada **«İşçi sınıfının sendikal örgütleri olarak bu ortak çağrıyı bütün gücümüzle destek liyor ve tüm demokrasi güçlerini eylem birliğini daha da yaygınlaştırmak için çaba sarfetmeye çağırıyoruz»** denildi.

GİB-DER'in ÇAĞRISI

Öte yandan Giyim İşçileri Birleşme ve Dayanışma Derneği (GİB-DER) Genel Başkanı 'Muhsin Kuruçay, basına yaptığı yazılı açıklamada cephe ve eylem birliğinin hayata geçirilmesinin acil bir görev olduğunu belirtti. Kuruçay açıklamasında, **«Biz giyim işçileri tüm demokrasi güçlerini faşist tehlikeye karşı antifaşist cephe ve eylem birliğini pekiştirmeye çağırıyoruz»** dedi.

GAZİOSMANPAŞA, EYÜP, BAYRAMPAŞA, ALİBEYKÖY VE KÜÇÜKKÖY'DE

Gaziosmanpaşa, Eyüp, Bayrampaşa, Alibeyköy ve Küçükköylü ilerici gençler, kadınlar, liseliler, Birlik Dayanışma grubundan öğretmenler ve Halkevleri tarafından ortaklaşa yapılan açıklamada da, «Bugün ülkemizde fa şizmin yolunu tıkayacak, fa şizm tehlikesini ortadan kal dıracak güçler vardır» denildi. Bu güçler arasında eylem birliğinin sağlanmasının ya şamsal bir önem taşıdığı vur gulanan bildiride, «Çünkü faşizmi yenecek tek güç yı ğın savaşları, yığın çıkışları dır» denildi.

Parlamento içinde ilerici, yurtsever CHP'li parlamenterlerin, parlamento dışında işçi sınıfının, köylülüğün, orta katmanların ve tüm demokrasi güçlerinin yığınsal çıkışlarının gelişmekte olan devrimci süreci kan vereceği belirtilen ortak açıklamada, «Artan faşizm tehlikesine karşı demokrasi güçlerinin en geniş kesimlerinin yığınsal direnişi güncel bir sorundur» denildi.

Ortak açıklama şöyle sona erdi:

«Yığınsal çıkışlar, eylem birliğinin daha da güçlenmesinde, sağ ve sol oportünizmin yanlışlarının gün ışı ğına çıkmasında belirleyici olacaktır. Ne eylemsizlik, ne serüven. Örgütlü yığınsal çıkışlar... Haydi, artan faşizm tehlikesine karşı yığınsal direnişe!..»

Celalettin Kesim'in

Baştarafı 1. Sayfada) bulunduğu» gerekçesiyle cenazeyi teslim edemeyecekle rini bildirdiler. Celalettin Kesim'in cenazesini teslim almak üzere hava limanında bekleyen arkadaşları, yetkili lere başvurarak cenazenin kendilerine teslim edilmek üzere gönderildiğini belirtmelerine rağmen bir sonuç alamadılar. Daha sonra Celalettin Kesim'in cenazesini İstanbul'a getiren THY uça ğı, sefer dışı olarak yolcu almadan Ankara'ya hareket etti.

Bu arada Maden-İş Sendikası 1. Bölge'de toplanan temsilciler kurulu, Celalettin Kesim'in katledilmesini kına yarak saygı duruşunda bulundular.

Torbalı CHP İlçe Başkanı KÖY-DER toplantısındaki konuşması nedeniyle görevden alındı

İzmir, (Politika) — CHP İzmir İl Yönetim Kurulu, Torbalı İlçe Başkanı Ertan Ünver'i KÖY-DER'in bir toplantısında yaptığı konuşmayı gerekçe göstererek görevinden aldı. CHP İl Yönetim Kurulu önceki gün yaptığı toplantıda görevinden alınan Ertan Ünver'in kesin ihraç istemiyle tedbirli olarak disiplin kuruluna verilmesine oybirliğiyle karar verdi.

BEŞİKTAŞ'TA

Beşiktaşlı ilerici gençler, kadınlar ve liselilerin yaptı ğı ortak açıklamada da, faşist tehlikeye karşı yapılma sı gerekenin, «işçi sınıfımızın politik öncüsünün sesine kulak vermek, işçi sınıfı nın öncülüğünde faşizme karşı ülkenin tümünde yığın sal, örgütlü, direnişleri yükseltmek» olduğu belirtiliyor.

SARIYER'DE

Sarıyerli metalurji işçileri nin, banka ve eğitim emekçi lerinin, teknik elemanların, ilerici genç, kadın ve liselile rin ve İETT işçilerinin ortak açıklamasında ise «Faşizme karşıyım» diyen herkes, CHP'li demokratlar, sosyalistler, tüm devrimci, ilerici yurtseverler omuz omuza mücadeleye çağrıldı.

BAKIRKÖY'DE

Bakırköy Halkevi, ilerici genç, kadın ve liseliler, Birlik Dayanışma grubundan öğretmenler ile Yeşilköy Halkevi tarafından yapılan ortak açıklamada da Birlik Dayanışma, TSİP ve Devrimci Demokratların oluştur duğu eylem birliğinin gelecek günler açısından önemli olduğu belirtildi ve şöyle denildi:

«Ülkemizde faşist güçlerin oyunlarını bozacak güçler vardır. Bu ülkemizdeki tüm ilerici, devrimci güçlerin birliğinde somutlanmaktadır. İşçi sınıfımızın söylediği gibi bunalımları burjuvazinin üstüne yıkmak, tes limiyetçiliğe ve maceracılığa düşmeden yığınsal direniş ve eylem birliği ile müm kündür.»

GÜNGÖREN'DE

Güngören, HALK-KOOP Halkevi, Güngörenli ilerici genç, kadın ve liseliler ile metalurji işçileri, Birlik Dayanışma Grubundan öğretmenlerin açıklamasında da şöyle denildi:

«Ülkemizdeki tüm demok rasi güçlerini eylem birliğinin yakıcı olduğu bu günlerde işçi sınıfının ve tüm emekçi halkımızın haklarını gaspetmek, ülkemizi ABD emperyalistlerine peşkeş çek mek için imza atan gerici Demirel iktidarına karşı tüm yaşam alanlarında, eylem ve cephe birliklerini örmeye ve uyanık olmaya çağırıyoruz.»

ÜSKÜDAR'DA

Üsküdarlı ilerici genç, kadın ve liseliler adına yapılan açıklamada, «Tehlikeyi görebilmek, eylem ve cephe birliğini sağlamak yakıcı bir sorundur» denildi.

ÇATALCA'DA

Çatalca'da öğretmenler ve ilerici gençler adına yapılan açıklamada ise «Bizler Çatalcalı ilerici, yurtseverler işçi sınıfının faşizme karşı verdiği her türlü direniş, grev ve gösterilerde yanında olduk ve bundan böyle de olacağız» denildi.

BEYKOZ'DA

Beykozlu ilerici genç, kadın ve liseliler ile Birlik Dayanışma grubundan öğretmenlerin açıklamasında, «Bizler işçi sınıfının savaş yolunu yol bellemiş ilerici, yurtseverler en ufak hak ve özgürlüklerimizi çiğnetmeyeceğiz» denildi.

Türk-İş'in istemleri

(Baştarafı 2. Sayfada) kuruluşlarında DİSK desteklenivor» söylentisi değerlendirilecek. Türk-İş'in devrimci sendikalar karşısında kaybettiği konumu yeniden kazanılmaya çalışılacaktır. Bu toplantıda Türk-İş'in ülke sorunları hakkında öneriler ve çözüm yolları getireceği sanılmasın. Özünde Türk-İş ve hükümet programı da birbirinden pek ayrı değildir. Ancak bu söylenenlerden Türk-İş içindeki demokrat unsurları ayrı tutmak gerekmektedir.

Başbakanlık Genelgesi, Türk-İş yönetiminin bu gizli emellerine karşı küçümsenemeyecek bir önlemdir Bu nedenle kaldırılması değil gerekli biçimde uygulanması, güncel aşamada işçi sınıfı yararına olacaktır.

Amerikancı, NATO'cu, sıkıyönetimci Demirel iktidarı DGM'lerle, olağanüstü hal yasaları ile, yasa değişiklikleri ile başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kesimlere ve demokrasi güçlerine çok yönlü saldırılarını sürdürmektedir. Türk-İş yönetimi de bu sancılı günlerde tarihsel görevini yerine getirme çabasındadır. Bu olgu işçi sınıfının öncülüğünde tüm demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliği zorunluğunu bir kez daha dayatmaktadır. Bu da soyut sözlerle, çağrılarla değil olaylar karşısında somut tavır almakla gerçekleşecektir. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullar demokrasi güçlerinin birliği için her zamankinden daha elverişlidir.

Celalettin Kesim Arkadaş

Ülkemizde tezgahlanmak istenen, «faşist diktatörlüğe hayır!» dediğin için;
İşçi olduğun Berlinde
Emperyalizmin kiralık katilleri faşistler ve gericiler tarafından katledildin.
Seni unutmayacağız.
Anını savaş alanlarında yaşatacağız.

TÜTED, GENEL - DER, HABER - DER, KÖGEF, ENERJİ - DER, TÜS - DER İST. ŞUBE BAŞKANLARI, İST. BATÖKD, GİB - DER, BANK - DER, HALK - KOOP, ÇIRAK - DER, İLERİCİ GENÇLER, İLERİCİ KADINLAR, İLERİCİ LİSELİLER, BIRLIK - DAYANIŞMACI ÖĞRETMENLER

ABD, Türkiye'ye atom füzeleri

(Baştarafı 1. Sayfada) silah ambargosu uygulamaya zorlamıştı. Bu ambargonun sonucu olarak Türkiye'nin NATO'nun askeri yapısına olan son derece önemli katkıları ciddi bir biçimde zarar görmüştür.

Varılan yeni anlaşma ile Türkiye'deki 26 üssün, yeniden Batı savunma sistemi için kullanılabilir hale gelmesi, ittifaka değerli bir stratejik avantaj sağlamış bulunmaktadır. Hatırlanacağı gibi İran'daki rejim de değişikliğinin ardından ABD, bu ülkedeki dinleme ve gözetleme üslerini, dolayısıyla Sovyetler Birliği'nin güneyindeki askeri faaliyetleri izleme olanağını yitirmiş bulunmaktaydı. Yeni Türk - ABD Anlaşması, bölgede uzun menzilli gözleme olanaklarını yeniden sağlamaktadır.

Türk - ABD anlaşması ayrıca, bir süre önce üretimi ve Orta Avrupa ile İngiltere'ye yerleştirilmesi kararlaştırılan orta menzilli nükleer füzelerle güçlendirilecek olan ABD nükleer silahları içinde yeni üsler sağlamış olmaktadır.»

Yorumda, Afganistan gelişmesinden sonra, ABD Savunma Bakanı Pekin'i ziyareti sırasında Çin - ABD askeri işbirliği anlaşmasının da hızla sonuçlandırılmış olduğuna işaret edildi, bunun ABD'nin NATO müttefiklerince «ihtiyatla değerlendirilmekte» olduğu da kaydedildi. ABD'nin Çin'in askeri teknolojisinin geliştirilmesi için yapacağı yardımların, Vietnam - Kamboçya savaş bölgesinde güçler dengesini önemli ölçüde değiştirebileceği, Çin'e ABD nükleer füzelerinin yerleştirilmesinin sözkonusu olabileceği ifade edildi.

TSİP KARŞI ÇIKTI

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, «ABD ile Savunma İşbirliği Anlaşması»nın parafe edilmesi üzerine yaptığı açıklamada, «Anlaşma»nın halktan gizli geçirilmesini, hatta parlamentoya dahi getirilmemesini kınadı, bu anlaşmayla soğuk savaşı yeniden hortlatmak isteyen ABD emperyalizminin Türkiye'yi kendi karanlık emellerine alet etmek istediğini belirterek, yurdunu ve halkını seven herkesi bu anlaşmanın halka açıklanması ve iptal edilmesi için göreve çağırdı.

TEP'İN AÇIKLAMASI

TEP Genel Sekreteri Şaban Ormanlar da, yeni anlaşma ile ilgili yaptığı açıklamada «Ulusal çıkarlarımız ABD ve NATO'ya emanet edilemez» dedi.

Aster - İş

(Baştarafı 1. sayfada) patılmasını protesto ettiler ve baskılara karşı çıkmak, sendikal hak ve özgürlükleri korumak için birlikte mücadele etmeye kararlı olduklarını belirttiler.

Türk-İş'e bağlı 14 sendikanın Kocaeli'nde oluşturduğu sendikal birlik adına forumda konuşan Dursun Özden de Aster-İş'le ve tüm sınıf sendikalarıyla sonuna kadar dayanışma içinde olduklarını belirtti.

Forumda bir konuşma yapan Aster-İş Genel Başkanı Ayhan Dümen, Harp-İş Sendikasına karşı güçlü bir sendikal mücadele yürüttüklerini ve tüm işyerlerinde çoğunluk durumunda bulunduklarını, tam bu sırada Aster-İş üzerinde baskıların yoğunlaştırılmasının bir rastlantı olmadığını da kaydederek Aster-İş'e yöneltilen saldırıların demokrasi güçlerinin dayanışması ve askeri işyerleri işçilerinin savaşkan güçüyle bertaraf edilece ğini söyledi.

Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Tekstil Genel Başkanı Rıdvan Budak, Kıbrıs Dev-İş Sendikası Hasan Sarıca, Petkim-İş Başkan Vekili Kadir Güler, Gıda-İş Başkan Vekili Mehmet Mıhlacı, Hür Cam-İş Genel Sekreteri Ali Rıza Gülkaya. Tüm Has-İş Başkan Vekili Nihat Şenel foruma gönderdikleri mesajlarda Aster-İş'le dayanışma içinde olduklarını belirttiler. Foruma Bank-Sen adına katılan Genel Başkan Vekili İlhan Geçit, bir konuşma yaparak, 40 bin üyeli Bank-Sen'in Aster-İş'le dayanışma içinde olduğunu bildirerek, ilerici güçleri ezme girişimlerine karşı çıkacaklarını açıkladı ve Aster-İş Sendikasının kapatılan Bölge Temsilciliği'nin açılmasını istedi.

Çok sayıda işçinin ve örgüt temsilcisinin katıldığı foruma demokratik örgütlerden de dayanışma mesajları geldi. Mesaj göndererek dayanışmalarını belirten örgütler şunlar:

Marmara Köy-Der, DİSK 5. Bölge Temsilciliği, CHP Gölcük Gençlik Kolu, 80 Halk-Koop Şubesi adına İstanbul temsilciliği, İstanbul ilerici gençliği ve üniversite gençliği.

Forumda tüm katılanların oybirliği ile kararlaştırılan bir sonuç bildirgesi de kamuoyuna açıklandı. Aster-İş'le dayanışma forumu sonuç bildirgesinde yer alan kararlar şöyle:

- Sendikalara yönelen yasadışı uygulamalar, sendika kapatma girişimleri sonuçsuz bırakılacak. Sendikal hak ve özgürlükler korunacak ve genişletilecektir.
- Aster-İş Sendikası Kocaeli Bölge Temsilciliği'nin kapatılması Maden-İş Gaziantep Temsilciliği'nin kapatılması ve birçok sendikanın aranması, yöneticilerinin tutuklanmasını ve işçi eylemlerine yönelik girişimleri tekelci burjuvazinin kara terörü dayatma operasyonlarıyla çakışmaktadır. Bu yasadışı eylem geçersizleştirilecektir. Sendikalarımız açtırılacak Tüm antidemokratik baskılar ve yasa tasarıları geçersiz kılınacak.
- Demokratik hak ve özgürlüklere yönelik tekellerin dayatmaları karşısında işçi sınıfımız ve tüm ulusal demokratik güçler omuz omuza olacak ve dayanışmayı diri tutacaklardır. Bu anlamda Aster-İş Sendikası Kocaeli Bölge Temsilciliği'nin yasadışı kapatılmasına karşı dayanışmamız her zaman Kocaeli askeri işyerleri işçileri ve onların sendikal örgütü Aster-İş'le birlikte olacaktır.

Barolar

Baştarafı 1. Sayfada) karılma girişimleri «tehlikeli» olarak nitelendi. Türkiye Barolar Birliği başta Cumhuriyet Başsavcılığı olmak üzere tüm görevlileri suç örgütlerinin yokedilmesi için gereken yasal işlemleri gecikmeden yapmaya çağırdı.

Önceki gün Ankara'da başlayan Türkiye Barolar Birliği 13'ncü Genel Kurulu dün Birlik tarafından yayınlanan bir bildiri ile sona erdi. Barolar Birliği'nin yayınladığı bildiride, yurt düzeyinde tırmanışını sürdüren şiddet olayları ve terörün, Türkiye'de topluma ve hukuk düzenine en büyük tehlikeyi oluşturmaya devam ettiği hatırlatılarak terörün asıl kaynağının emperyalist güçler ve onların yurt içindeki ajanları olduğu belirtildi. Bildiride örgütlü terörün hedefinin, Türkiye'nin Anayasal rejimini çökertmek çoğulcu ve özgürlükçü demokratik yaşamı yoketmek ve ülkede karanlık bir dikta rejimi kurmak olduğu kaydedildi.

SEÇİMLER

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu'nda önceki gün yapılan seçimler sonucu oluşan 11 kişilik Yönetim Kurulu'nun yeni beş üyesi şöyle belirlendi:

Ankara Barosu'ndan Nejat Oğuz ve Teoman Evren, İzmir Barosu'ndan Güneş Atabay, Ziya Bilge ve Hilmi Boztepe.

Ayrıca Eskişehir Barosu'ndan Yılmaz Tokman ve Diyarbakır Barosu'ndan Yücel Önem Yönetim Kurulu yedek üyeliklerine seçildiler. Denetim Kurulu üyeliklerine de Günay Dinç, Mahir Ilıcak ve Güngör Çanakçı getirildiler.

Bu arada, Faruk Erem'in istifası ile boşalan genel baş kanlık için Genel Kurul'un 9 Şubat'ta olağanüstü toplanarak seçim yapacağı bildirildi.

Politika okuyan genci polis döverek komaya soktu

İstanbul, (Politika) — Üzerinde Politika gazetesi bulunan bir genç polisler tarafından sopalarla kıyasıya dövülerek komaya sokuldu.

Hasköy Piripaşa Mahallesi Bilen Kıraathanesini 10 Ocak saat 19.00 sıralarında basan polisler üzerinden Politika çıkan Erol Doğan adlı bir genci kıyasıya döverek komaya soktular. Öğrenildiğine göre kahvede arama yapan polisler sözü edilen gencin cebinden gazetemizin çıkması üzerine önce küfrederek «Neden Hergün gazetesi okumuyorsun da Politika okuyorsun» dedikten sonra Erol Doğan'ı tekmeleyerek yere yatırdılar. Polisler daha sonra sopalarla gelişi güzel Erol Doğan'a vurmaya başladılar. Sopa darbelerinden elleri ve vücudunun birçok yeri şişen Erol Doğan hastaneye kaldırılarak tedavi edildi.

UPI muhabirleri, Afganistan'la ilgili haberleri

Baştarafı 1. Sayfada) destekledi. Sosyalist ülke temsilcileri de aynı yönde konum alıyor. NATO'nun ise Sovyetler Birliği'ne ve Afganistan'a karşı yeni girişimlerde bulunmak üzere gelecek hafta toplanacağı açıklandı. NATO'nun Afganistan'daki olayları gerekçe ya parak uluslararası gerginliği kışkırttığı bir sırada, ABD nin Ortadoğu'daki gerici İslam ülkeleri arasında askersel işbirliği olanağı aradığı, ABD'nin İsrail Büyükelçisi tarafından açıklandı. NATO üyesi Norveç'in de, Sovyet sınırına yığınak yaptığı bildiriliyor.

AFGANİSTAN'DA DURUM

Babrak Karmal'ın 5 kıtadan 200'den fazla gazeteciyle yaptığı basın toplantısı

İskenderun'da

Baştarafı 1. Sayfada) la girmek için kapıların açılmasını bekleyen İskenderun Lisesi öğrencilerine faşistler silahlı, taşlı bir saldırı düzenlediler. Saldırıdan sonra okula giren ve can güvenlikleri bulunmadığını belirterek bir protesto gösterisi düzenleyen öğrencilere bu kez de dışardan taşlı saldırıda bulunuldu. Bunun üzerine öğrenciler okulda direnişe geçti ve can güvenliklerinin sağlanmasını istedi. Daha sonra jandarma ve polis okulu basarak tüm öğrencileri aradı ve bir sınıfa doldurarak tartakladı. Bu sırada ikisi kız 46 öğrencinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Çocuklarının gözaltına alınması üzerine veliler Merkez Karakolu'na giderek öğrencilerin durumu hakkında bilgi istedikleri bir sırada Şehit Haydar Polis Karakolu kimliği saptanamayan kişiler tarafından taranarak üç polis öldürüldü. Bunun üzerine polis, çocukları hakkında bilgi almak için bekleyen velileri dağıttı.

İSTA muhabirinin bildirdiğine göre polis karakolunun taranıp üç polisin öldürülmesi üzerine polis olayla hiçbir ilişkisi bulunmayan yurttaşların evlerini basarak aradı. 126 kişiyi gözaltına aldı. Olayın ertesi günü de işçi semtlerinde sabahtan itibaren sokağa çıkma yasağı kondu.

İSTANBUL'DA BİR AP YÖNETİCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Adalet Partisi Şişli İlçe Yürütme Kurulu Üyesi ve İl Genel Meclis Azası Necdet Balcıoğlu dün uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden edinilen bilgiye göre Necdet Balcıoğlu saat 13.45 sıralarında Sanayi Mahallesi Sultan Selim Caddesi'nde bulunan yazıhanesine gelen kişi yada kişiler tarafından 4 el ateş edilerek öldürüldü.

ZORLA PARA TOPLAYAN BİR FAŞİST YAKALANDI

Ankara Siteler Semtinde sokakta halktan zorla para toplayan üç faşistten Adem Yurtoğlu yakalandı. İkisi ise kaçmayı başardı.

Halktan zorla para toplayan üç faşist esnafın şikayeti üzerine güvenlik kuvvetlerince yakalanmak istendi, ancak faşistlerden ikisi kaçtı.

Yakalanan Adem Yurtoğlu adlı faşistin üzerinde yapılan aramada bir adet Baretta marka tabanca, 7 adet mermi ile birlikte cezaevlerinde yatan faşistlerin listesi ve 8410 lira para bulundu.

Askerler

(Baştarafı 1. sayfada) toplayarak susturmaya çalıştı.

Askerlerin fabrika içine girmesiyle işyerlerindeki gerginlik daha da arttı. Askerlerin içeriye girmesinden sonra yetkililer işçileri tehdit ederek çalışmalarını istedi. Buna rağmen işçiler tehditlere boyun eğmeyerek çalışmamakta direndi. İşçiler, kendilerini askerlerle karşı karşıya getiren işvereni protesto ederek saat 16.00'da vardiyanın bitimiyle işyerinden ayrıldılar.

Öte yandan Tekel Bakanı ve diğer yetkililerin dün de toplandıkları ve işyerlerinden tasfiye edecekleri ilerici işçilerin listesini hazırladıkları ileri sürüldü. İşyerlerine faşist komandolar alınırken ilerici işçilerin tasfiyesine başlanan Tekel'de işçi kıyımının daha da yoğunlaşacağı ve ilerici işçileri işten çıkaracağı belirtildi. Bu arada işçilerin haklı direnişlerini sürdürecekleri ve faşist baskılara boyun eğmeyecekleri bildirildi.

İNDİRA GANDİ

Hindistan Başbakanı İndira Gandi de bir Fransız radyosunda yayınlanan demecinde, batılı ülkelerinin Afganistan'ın içişlerine karıştığını ve bu nedenle Sovyetler Birliği'nin bu ülkeye asker göndermek durumunda kaldığını söyledi.

Bayan Gandi, «Diğer bazı güçler de Afganistan'ın içişlerine karışmıştır. İsim vermek istemiyorum. Ancak bazı ülkelerinin bu tutumu Sovyetler Birliği'nin asker göndermesine yol açtı» dedi.

Gandi Amerikan Savunma Bakanı Harold Brown'un Çin ziyaretini ve burada verdiği demeçleri de yorumladı ve, «Çin'in Amerika ile tam bir işbirliğine gitmesi bizim açımızdan ve bölge barışı açısından ciddi tehlikeler yaratıyor. Çünkü Çin'in köklü yayılmacı istemleri var» dedi.

SOVYET TEMSİLCİSİ

Sovyetler Birliği delegesi de, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda «Afganistan Sorunu»nun ele alınmasının Afganistan'ın içişlerine karışmak olduğunu söyledi ve bu tip girişimler nedeniyle Amerika'yı ve Çin'i suçladı. Sovyet delegesi, özellikle bu iki ülkenin Afgan halkı ve Sovyetler Birliği aleyhinde kamuoyu yaratmaya çalıştıklarını belirtti.

Birleşmiş Milletler'deki Doğu Avrupa sosyalist ülkeler grubu da yayınladığı bir bildiride, Afganistan konusunda emperyalist planların BM Genel Kurulu'nun ardına gizlenerek gözlerden ırak tutulmaya çalışılmasını kınadılar.

NATO

Öte yandan, «Afganistan Sorunu»nu görüşmek üzere Federal Alman Başbakanı Schmidt'in yakında Carter ile bir görüşme yapacağı açıklandı. Aynı konu üzerine NATO'nun da gelecek hafta Brüksel'de bir toplantı yapacağı ve toplantının ön görüşmelerini yürütmek üzere ABD Dışişleri Bakan yardımcılarından Christopher'in Avrupa'ya geleceği bildirildi. Norveç'in ise Sovyet sınırında askersel hazırlıkları artırdığı bildiriliyor. TASS Ajansı bu hazırlıklarla ilgili olarak yayınladığı bir yorumunda, Norveç'in Afganistan'daki gelişmeleri bahane ederek savaş hazırlığı yapmasının, Norveçli generallerin ABD'den aldıkları emirlere bağlı olduğunu belirtti. TASS, Sovyetler Birliği ile Norveç'in her zaman iyi komşuluk ilişkileri içinde olduğunu, bundan sonra da böyle olmasını istediğini belirtti.

ORTADOĞU'DA

ABD'nin İsrail Büyükelçisi Samuel Lewis, Ortadoğu'da İslam ülkeleri arasında Sovyetler Birliği'ne karşı askersel işbirliği yapılması yollarının arandığını belirten bir açıklama yaptı. Lewis, böyle bir işbirliğine İsrail'in alınmasının İslam ülkelerinin tepkisine neden olabileceğini söyledi. Ortadoğu'daki gerici arap ülkelerine geziye çıkan Lord Carrington ise gezisini sürdürüyor. Bu arada İslam ülkeleri dışişleri bakanlarının 26 Ocak'ta toplanacakları açıklandı. Pakistan Dışişleri Bakanı Aga Şahi'nin de ABD'de Amerikan yöneticileriyle askersel yardım konularını görüştüğü bildiriliyor.

MHP'nin

Baştarafı 1. Sayfada) nun kendisidir. Muhtıranın hedefi ve doğrudan doğruya verilmesi gerekeni komünist manifestosunu iddia makamının gerekçesi olarak sunan Sıkıyönetim Savcısına karşı verilmesi gereken bir muhtıra ve uyarı mektubudur bu mektup.»

SÖZKONUSU İDDİANAME

Görevinden alınan Hakim Yüzbaşı Erdok, katliam, cinayet ve yaralama olaylarına karışan eylemcilerden Veli Can Oduncu ve diğer bazı silahlı sağ eylemciler için açıkladığı iddianamesinde özetle şöyle demişti:

«Bu aslında uzun bir zaman aralığına yayılmış bir planlı katliam hareketidir. Sanıkların eylemi de bu uzun süreli katliamın bir parçasıdır. Bu katliam Türkiye'de 1960'dan sonra gelişmeye başlayan insanın insan tarafından sömürülmesini ortadan kaldırmaya, tüm vatandaşların insanca bir yaşama düzeyi ve onuruna ulaşmalarını sağlamalarını isteyen demokratik sol ve sosyalist düşüncenin gelişmesiyle birlikte Türkiye üzerine üsleriyle, çok uluslu şirketleriyle çöreklenmiş, sömürücü emperyalist büyük devletlerin hegemonyasının silinip atılmamasını temin amacına yöneliktir. Bu katliam 1961 Anayasa'sının asla kabul etmediği çarpık kapitalist düzenin sürdürülmesini çıkarlarına uygun bulan güçlerin hakimiyetlerinin sürmesini temin için sahnelenmektedir.»

ÜÇ ASKERİ SAVCI DAHA GÖREVİNDEN ALINDI

Öte yandan Saydam Erdok'la birlikte İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılarından üç kişi daha görevlerinden alınarak başka yerlere atandılar.

Bunlardan Hakim Albay Refik Kara Birinci Ordu Komutanlığı Yardımcısı Askeri Savcılığı'na, Deniz Hakim Yüzbaşı Nafiz Katal Donanma Komutanlığı Askeri Savcılığı'na ve Hakim Üsteğmen Aykut Tuncay da 33'üncü Piyade Tümen Askeri Savcı Yardımcılığı'na atandılar.

Bağımsız

Baştarafı 1. Sayfada) yükselmesini boğmak için alçakça oyunlara giriştiği anlaşılmaktadır. Sanıkların eylemi de bu uzun süreli katliamın bir parçasıdır. Bu katliam Türkiye'de 1960'dan sonra gelişmeye başlayan insanın insan tarafından sömürülmesini ortadan kaldırmaya, tüm vatandaşların insanca bir yaşama düzeyi ve onuruna ulaşmalarını sağlamalarını isteyen demokratik sol ve sosyalist düşüncenin gelişmesiyle birlikte Türkiye üzerine üsleriyle, çok uluslu şirketleriyle çöreklenmiş, sömürücü emperyalist büyük devletlerin hegemonyasının silinip atılmamasını temin amacına yöneliktir. Bu katliam 1961 Anayasa'sının asla kabul etmediği çarpık kapitalist düzenin sürdürülmesini çıkarlarına uygun bulan güçlerin hakimiyetlerinin sürmesini temin için sahnelenmektedir.»

ÜÇ ASKERİ SAVCI DAHA GÖREVİNDEN ALINDI

Öte yandan Saydam Erdok'la birlikte İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılarından üç kişi daha görevlerinden alınarak başka yerlere atandılar.

Bunlardan Hakim Albay Refik Kara Birinci Ordu Komutanlığı Yardımcısı Askeri Savcılığı'na, Deniz Hakim Yüzbaşı Nafiz Katal Donanma Komutanlığı Askeri Savcılığı'na ve Hakim Üsteğmen Aykut Tuncay da 33'üncü Piyade Tümen Askeri Savcı Yardımcılığı'na atandılar.

Maden - İş

(Baştarafı 1. Sayfada) tim tarafından bir haftadır gözaltında tutulan Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz'ın da serbest bırakılmasını istediler ve CHP sol kanat parlamenterlere bir telgraf gönderdiler.

Antrenörlüğü bıraktığını açıklayan Niş; "Antrenörlüğe hayır düzenin değiştirilmesine evet,, dedi

● BİR EĞİTİCİNİN NE DENLİ İYİNİYETLİ OLURSA OLSUN KAFASINDAKİLERİNİ BUGÜNKÜ YAPIDA PRATİĞE AKTARMASININ OLANAKSIZ OLDUĞUNU BELİRTEN NİŞ "SORUN YAPIDAN KAYNAKLANIYOR. BU NEDENLE BU YAPI DEĞİŞMEDİĞİ SÜRECE ANTRENÖRLÜK YAPMAYI DÜŞÜNMÜYORUM. BU ARADA FUTBOLDAN KOPAMAZSAM BİR SEMT TAKIMINDA EĞİTİCİLİK GÖREVİ ÜSTLENEREK İÇİMDE OLUŞABİLECEK BOŞLUĞU DOLDURMAYI DÜŞÜNÜYORUM" ŞEKLİNDE KONUŞTU

'Sporcuların savaşını destekliyorum,

Yerli futbol eğiticileri arasında saygın bir yeri olan Necdet Niş, «Bundan böyle antrenörlüğe hayır, spor yapımızın çağdaşlaştırılması kavgasına evet» dedi.

Bir eğitici ne denli iyiniyetli olursa olsun, bugünkü yapıda kafasındakilerini pratiğe aktaramaz diyen Niş, «Sorun yapıdan kaynaklanıyor. Bu nedenle bu yapı değişmediği sürece antrenörlük yapmayı düşünmüyorum. Bu arada futboldan kopamazsam bir semt takımında eğiticilik görevi üstlenerek içimde oluşabilecek boşluğu dolduracağım» şeklinde konuştu.

Daha sonra yurt sathında etkinliği giderek artan ASD'nin çalışmalarına katılmaktan büyük mutluluk duyacağını açıklayan Necdet Niş, «Sporcu arkadaşlarının sporumuzu çağdaşlaştırma amacına yönelik kavgalarını destekliyorum. Bu kavgada bana verecekleri görevi severek yerine getirmeye hazırım» dedi.

Bilindiği gibi, Necdet Niş yerli antrenörlerin «Bilime evet, yabancı antrenöre hayır» belgisiyle yürüttükleri ve başarıyla sonuçlandırdıkları sporumuzu yabancı istilasından kurtarma çalışmalarında da ön saflarda dövüşmüştü.

E. Pilsen ligdeki ilk yenilgisini aldı

İstanbul'da yapılan Basketbol Liginin önemli karşılaşmasında Eczacıbaşı Efes Pilsen'i 71-68 mağlup etti.

İlk yarıda üstün oynayan taraf Efes Pilsendi. Bu yarıyı 38-33 üstünlüğüyle kapayan Efes Pilsen daha sonraları Eczacıbaşı karşısında tutunamayarak karşılaşmayı 71-68 mağlup olarak ligdeki ilk yenilgisini aldı. Efes Pilsen'in aldığı bu mağlubiyetten sonra ligde yenilgi almayan takım kalmadı.

F. Bahçe: 72 - İTÜ: 71, Karşıyaka: 97 - Z. Fak.: 71, Şekerspor: 79 - DSİ: 67 İkinci ligde ise G. Sanayi Ormanspor'u 89-72 yendi.

Aletli jimnastik ve atletizm kapalı spor salonu açıldı

Öğrenciler: Bize sırt çevirmekle, halkı karşınıza alıyorsunuz

● Spor Akademisi öğrencileri mezun olduktan sonra halka hizmet götürme yollarının kapalı olduğunu, spor akademileriyle ilgili yasanın çıkartılması gerektiğini vurgulayarak «Yönetici baylar sorunlarımıza karşı ilgisiz kalarak bize sırt çevirmekle çocukları olduğumuz halkımızı karşınıza almaktasınız» şeklinde konuştular.

● Spor Akademisi mezunları adına yapılan konuşmada da spor yöneticilerinin vaadlerle kitleleri uyuttuğu vurgulanarak, akademi mezunlarının ihtisas yaptıkları dallarda üretime katkıda bulunmaları istendi.

● Süheyl KADAK

İstanbul Anadoluhisarı Spor Akademisi içinde yapılan, Aletli Jimnastik ve Atletizm Kapalı Spor Salonu, Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Orhan Bilgin tarafından açıldı.

Bu arada Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi'nin 5. kuruluş yıldönümü de törenle kutlandı.

Kapalı salonun açılışına ve kutlama törenine Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal katılmazken Müsteşar Orhan Bilgin BTGM Vekili Refaiddin Şahin, bakanlık ve beden terbiyesi yetkilileri Bölge Müdürü Yusuf Şehirli, ulusal sporcular, Ulusal Futbol Takımları Başantrenörü Sabri Kiraz, akademi öğretim üyeleri, öğrenciler ve geniş bir halk topluluğu katıldı.

Törende bir konuşma yapan akademi öğrencileri sorunlarını dile getirerek spor akademilerinin kuruluş ve işleyişleriyle ilgili bir yasanın henüz çıkartılamamasını eleştirdiler. Öğrenciler, ülkemizdeki spor eğitiminin çağdaş olmadığını vurgulayarak «Yönetici baylar bize sırt çevirmekle halkımızı da karşınıza alıyorsunuz» şeklinde konuştular. Akademi mezunlarının halka hizmet götürebileceği yolların açılması gerektiğini de vurguladılar. Beden Eğitimi dersleri ilkokullarda bir kaç saatle geçiştirilirken yüksek öğrenimde tamamen kaldırıldığına da değinen öğrenciler, üniversite gençliğine akılcı beden eğitimi derslerinin verilmesini istediler.

Mezunlar adına yapılan bir konuşmada da, bugüne dek gelmiş geçmiş bütün spor yöneticilerinin sorunlara eğilmediklerini, vaadlerle kitleleri uyuttukları belirtildi. Öğretim üyeleri de, akademilerin yasal statüye bağlanması gerekliliğini vurguladılar.

Törende bir konuşma yapan Spor Akademisi Başkanı Kut Sarpyener de, Akademi öğrencilerinin sorunlarıyla tüm Türkiye yüksek öğrenim gençliğinin sorunlarının iç içe olduğunu vurguladı ve görevlerinin sorunlar üzerine yılmadan gitmek olduğunu belirtti.

Daha sonra, BTGM Vekili Refaiddin Şahin, bir konuşma yaparak öğrencilerin ve mezunların yaptıkları konuşmaları eleştirdi. Şahin konuşmasında, saygılı, ahlaklı, faziletli bir gençlik istediklerini belirterek «Böyle bir tesisi kendilerine armağan edenlere, teşekkür edecekleri yerde halka teşhir ederek kınadılar» dedi.

Müsteşar Orhan Bilgin de gençlerin şikayet yerine spo run kalkınmasına yardımcı olmalarını söyledi. Bilgin öğrencilerin dışarıdan siyasal modeller aramamalarını da öğütleyerek, Atatürkçü genç lere kucaklarının açık olduğunu vurguladı.

Kutlama töreni sporcuların gösterileriyle sona erdi.

İzmir Mektubu — Okan Yüksel

"LAHMACUN BASINI,,

Tekelci sermayenin azgınlığının spor aracılığıyla emekçi kitlelerin ceplerine ve beyinlerine uzanmakta oluşunun bir örneğini de İzmir'deki bir futbol karşılaşması öncesi ve sonrası açıkça gözlemledik.

Burjuvaziye olanca gücü ile hizmet veren spor basınımız, nasıl ki F. Almanya - Türkiye ulusal futbol karşılaşması öncesi «Yarabbim sen büyüksün» masalıyla Türkiyelileri uyutma yolunu savlamışlarsa, yerel uzantıları da Göztepe - Gaziantepspor maçı nedeniyle lahmacun edebiyatına sarılmışlardı...

Burjuvazinin kültüründen bile yoksun olarak spor burjuvazisine hizmet vermeğe, bu alanı tekelci sermayenin ideolojisinde kullanmağa çalışan spor yazarları kadar, bu konuda, sporculara ve sporseverlere karşı görev ve sorumluluklarını bugüne değin yerine getirmeyen ülkemizdeki ilerici güçler de sorumluydu. Üst yapı kurumları arasında yer alan, spor olgusuna alaycı gözle bakan, hatta bu anlayışı ilericilik (!) sanan aydın yanılgıları da uzun zaman egemen oldu... Günümüzde ise artık spor arenalarında da demokrasi güçleri seslerini yükseltmeğe, etkinliklerini göstermeğe başladılar...

Bu durumda da tekelci sermayeye hizmet eden spor basınının, yalan ve iftira yayarak, lahmacun edebiyatına sarılarak, emekçi kitleleri futbol ile afyonlama yolunda azgınlaştığı görüldü... Bu sözleri gene İzmir'deki karşılaşmaya getirirsek; Gaziantepsporlu futbol emekçilerine ve hakem olarak görev yapanlara yağdırılan sövgüler ve şişeler, izleyicilerin bugüne değin fanatik koşullandırılmalarının, mistik ve şovenist bir yapıya büründürülmelerinin bir sonucuydu.

Göztepeli futbol emekçilerinin de karşıt oyunculara alabildiğine tekme atma yolunu seçmeleri de tekelci sermayenin spor aracılığıyla, —gerek sporcu, gerekse sporsever olarak— emekçi kitlelerin ceplerine ve beyinlerine uzanışının sonuçlarıydı. Çünkü spor basını, halk basını içeriğinden uzak ve yozdu. «Halk basını» olmak yolunda ise, «halkın içinde yaşayan onun ümitlerini, yürek çırpıntılarını, onun sevgisini, kinini, sevincini, acılarını temiz bir yürekle, içtenlikle paylaşan basın» olmak gerekirdi. Yoksa, «spor basını» değil, «lahmacun basını» gerçeği çıkardı ortaya...

Seyirci sayısıyla birlikte kulüplerin kasasına giren para da artıyor

Ankara, (A.A.) — İlk yarısı geçen hafta sona eren 1. Türkiye Ligi'nde, geçen sezonun ilk yarısına oranla seyirci sayısında 625 bin kişilik bir artış olduğu ve bu artışın kulüp gelirlerine 33 milyon lira olarak yansıdığı belirtildi.

Alınan bilgilere göre, ligde geçen sezonun ilk yarısında 16 takımın birbirleri ile yaptıkları karşılaşmaları, bir milyon 379 bin kişi izlerken, bu rakam, yeni mevsimin ilk yarısında iki milyonu aştı.

Bu arada seyirci sayısındaki bu artış, gişe gelirlerine de önemli ölçüde etkilemiş ve kulüplerin kasalarının dolmasına imkan vermiştir. Birinci lig takımları, geçen sezonun ilk yarısında kendi sahalarında oynadıkları maçlardan 48 milyon lira hasılat elde etmişlerken, bu sezonun ilk yarı hasılatları 33 milyonluk artışla 81 milyon lirayı buldu.

Yetkililer, seyirci ve hasılatta meydana gelen bu artışın, «Türkiye Ligi'nde mücadele eden takımların denk kuvvette olmasından karşılaşmaların büyük çekişme içinde sergilenmesinden kaynaklandığını» ifade etmişler bu arada üç büyükler olarak bilinen Fenerbahçe, Beşiktaş ve Galatasaray'ın beklenenin dışında başarısız sonuçlar almalarının da özellikle İstanbul seyircisini tribünlere çeken diğer önemli etkenlerden biri sayılabileceği, görüşünü savundular.

Talat Asal TSYD Yönetim Kurulu'yla görüştü

İstanbul — Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal beraberinde Müsteşar Talat Akgül, Müşavir Orhan Bilgin ve Beden Terbiyesi Genel Müdürü Refaiddin Şahin ve yetkili yöneticilerle birlikte Türkiye Spor Yazarları Derneği Genel Merkez Yönetim Kurulu ile 3 saatden fazla süren bir toplantı yaparak, gelecek projeleri, bakanlığın çalışmaları Türkiye'deki gençlik ve spor sorunları ile Spor Yazarları Derneği'nin meselelerini görüştü.

GÜNÜN PROGRAMI

Türkiye Deplasmanlı Basketbol Ligine bugün yapılacak 5 karşılaşma ile devam edilecek.

Günün programı şöyle:

ANKARA
(Atatürk Spor Sarayı)
13.00 Muhafızgücü - MTA
16.00 DSİ Spor - Kolejliler
İSTANBUL
(Spor Sergi Sarayı)
14.30 Beşiktaş - Taçspor
16.00 F. Bahçe - E. Pilsen
MERSİN
(Kapalı Spor Salonu)
16.00 Schweppes - Mülkiye

at yarışları

ALEV ANAKÖK

1. KOŞU: F: Aşık, P: Kafkas, S: Segah
2. KOŞU: F: Kostak, P: Serpil, S: Nemrut
3. KOŞU: F: Şansımız, P: Gülser, S: Oğlum
4. KOŞU: F: Sally, P: Zarak, P: Haşime, S: Tric Trac
5. KOŞU: F: Septe, P: Hükümran, S: Kırçiçeği
6. KOŞU: F: İndian Ross, P: Aysın, P: Beydağ, S: Goody boy
7. KOŞU: F: Kaplan, P: Serhanbey, P: Aslan, S: Üçaş
8. KOŞU: F: Afrodite, P: Endora, P: Karamba, S: Sadi

Afbil Gamyan

G.1	G.2	G.3	G.4	G.5	G.6
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14

KAYAK DOSYASI

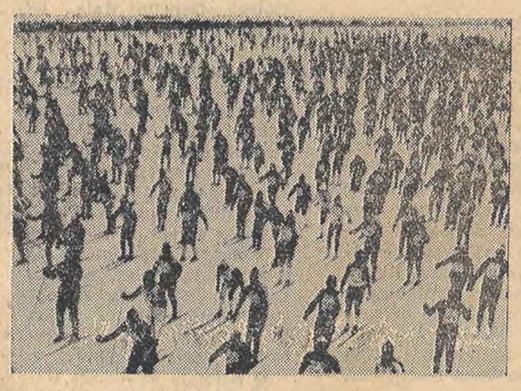

Genel Bakış

Ali Rıza KARPINAR

Kayak Federasyonu eski Başkanı

Kayak, her yaşta yapılabilen bir sağlık ve dinlence uğraşı, aynı zamanda üstün fizik yeterlilik ve teknik gerektiren bir spor dalıdır. Avlanma ve karda kolay hareket edebilmenin bir ürünüdür. Başlangıçta kaymak değil, karda batmamak için ayağa bağlanan geniş tahtalar biçimindedir.

Bazı kaynaklar, kayağın ilk olarak Baykal Gölü yöresinde yaşayan halklarca kullanıldığını ve göçlerle birlikte Kuzey Avrupa'ya geçtiğini, bazı kaynaklar ise ilk kez Kuzey Avrupa'da yaşayan halklarca kullanıldığını savunmaktadır. İ. Ö. Birinci Yüzyıl Çin kaynaklarında «Tölöslerin ucu kıvrık tahtaları ayaklarına bağlayarak karda koştukları, bu nedenle daha kolay avlanabildikleri, bir başka kabile halkının kullandıkları bu araçtan, adlarını aldıkları» (Mumu-Tukyu=Tahta ayaklı Türkler) belirtilmektedir.

1921 yılında yapılan bir kazıda günümüzden 4500 yıl önceye ait olduğu sanılan bir kayak bulunmuştur. Bu kayaklar Stokholm kayak müzesinde saklanmaktadır. Aynı yıllarda yapıldığı sanılan kaya üzerine kazılmış kayaklı bir insan resmi ise Norveç'te bulunmuştur. Bu tarihten sonra özellikle Kuzey Avrupa'da yaşayan halklarca ulaşım, avlanma ve savaşta kayak kullanıldığı, bazı yörelerde yarışmalarının yapıldığı belgelerden anlaşılmaktadır.

Kayakçılığa ilişkin ilk kitap, 1555 yılında Olaus Magnus tarafından Norveç'te yayınlanmıştır. 1888 yılında Nansen 500 km. lik yolu kayak ve kızaklarla katederek Grönlandı geçmiştir. Düzenli ilk yarışma 1866'da Christiania'da yapılmıştır.

Kayakçılığın yaygınlaşması 19. yüzyılın sonlarında başlar. Artık Avrupa ve Kuzey Amerika'nın birçok yörelerinde kayak kullanılmaktadır. Ancak yarışma ögesi geri plandadır.

1896 da Mathias Zdarsky kayak tekniğini ve metodik analizlerini içeren bir kitap yayınlamıştır. Zdarsky Alp kayakçılığının babası sayılmaktadır. Bu tarihten başlayarak kayakçılıkta bir canlanma başlar.

II. Dünya savaşına değin Christiania tekniği geçerli olmuştur. Savaştan sonra İsviçre ve Fransa'da Rotation'la yön değiştirme, daha sonrada Avusturya'da ters burgu ile yapılan dönüşler uygulandı. Avusturya tekniği estetik görünümü ile bir süre ilgi çekti. Ancak omurganın aşırı zorlanması ve yarış tekniği ile ilintisi olmaması nedeniyle çekiciliğini kaybetti. Daha sonra geliştirilen kayma tekniği kalçanın sabit olduğu ve oturularak yapılan dönüşler sistemidir.

Alp tekniğinin gelişimine koşut olarak kuzey disiplini tekniği de aşama yapmıştır. Günümüzde kayak sporu uzun süreli sistemli çalışmayla elde edilecek denge, teknik ve fizik yeterlilik ister. Kayak tekniğinin hızlı gelişimi yarışma ögesinin ön plana çıkmasıyla ilintilidir.

Kayaklar bilim ve teknolojideki gelişime koşut olarak, kar üzerinde daha kıvrak ve hızlı hareket edebilen bir nitelik kazanmıştır. Başlangıçtan bu yana sınama-yanılmaya dayalı kayma tekniği, bilimsel verilerin aktarılmasıyla kısa süre içerisinde günümüzdeki durumuna ulaşmıştır.

Kayak sporu 30 yıllık bir süre içinde büyük aşama göstermiştir. 50 km/h. olan hız günümüz de rekor olarak 196 km.yi bulmuştur. 18 m. ile başlatılan atlama da bugün yüz metrenin çok üzerinde dereceler yapılmaktadır.

Kayak sporu, Alp ve Kuzey Disiplinlerinden oluşmaktadır. Alp dalında; Slalom, Büyük Slalom, İniş, bileşik ve koşut yarışmalar, Kuzey dalında; Kayakkoşu, Atlama, Biatlon, Bayrak ve Bileşik yarışmalar yapılmaktadır. Gelişmiş ülkelerde yarışmaların yapıldığı yer lerde, izleme tribünleri bulunmaktadır. Estetik özelliği, yarışmaları çok kişinin izlemesine, kayak sporunun seyir aracı olarakta işlev görmesine neden olmaktadır.

Hızlı sanayileşme ve bunun ürünü olan kentleşmenin, insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri, kış aylarında da tatil yapmayı gereksinme durumuna getirmiştir. Dağın insan sağlığına olumlu etkileri, kazanılan moral değerler, dinlendirici niteliği ve yapılırken duyulan zevk, kayağın günümüzde en çok ilgi çeken spor dallarından biri olmasını sağlamıştır.

Günümüzde kış turizmine geniş yatırımlar yapılmaktadır. Bazı ülkelerde bu yatırımlar devlet bütçesinin önemli bir bölümünü oluşturmakta, kar şılığında elde edilen döviz ise büyük miktarlara ulaşmaktadır. Başta Avusturya, İsviçre olmak üzere, bazı ülkeler dış ticaret açığını bu yolla elde ettikleri dövizle kapatmaktadırlar. Modern alt yapı tesisleri ve reklam kampanyaları kış ayların da bu ülkelerin turizm potansiyelini artırmaktadır.

(Devamı var)

İskeçe, reklam olayını adice bir girişim olarak niteledi

Ankara (A.A.) — Futbol Federasyonu Başkanı Dr. İbrahim İskeçe eski federasyon başkanları Güngör Sayarı ve Cemal Saltık'ın «ulusal takımımızın bir firmanın reklamına alet edildiği» yolundaki iddiaları üzerine dün bir açıklama yaptı ve olayı «fevkalade adice bir girişim» olarak niteledi.

Futbol Federasyonu Başkanı İskeçe, «Rüşvet iddiaları konusunda soruşturma istenecek mi?» yolundaki soruyu da şöyle yanıtladı:

«Futbol Federasyonu Başkanlığı'na henüz atandım. Yeni kurullarımızı tesbit ederek biran önce çalışmalara başlamanın gayreti içindeyim. Ancak Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü konuya ilişkin olarak soruşturma isterse olayı tüm gerçeğiyle ortaya dökmeye çalışacağım.»

Futbol Federasyonu Başkanı İskeçe, ayrıca, eski federasyon başkanları Sayarı ve Saltık'a bu konudaki uyarıları için teşekür edeceğini belirterek, «Böyle bir girişim karşısında kim olsa susmazdı» şeklinde konuştu.